Пралетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 191 (6468) | 21 жніўня 1939 г., панядзелак | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ У НУМАРЫ:

На Ўсебеларускай нарадзе актыва работнікаў асветы.
Гандлёва-крэдытнае пагадненне паміж СССР і Германіяй.
Падрыхтоўка да выбараў у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных.
У дапамогу вывучаючым гісторыю ВКП(б).
Е. Хайкін — Аб Брэсцкім міры.
АРТЫКУЛЫ:
І. Скапа — Комуністы аднаго калгаса.
П. Фаменка, А. Шастан — Палітычная работа на тактычных вучэннях.
Е. В. Шэйдлін — Нескарыстаныя рэзервы.
К. Кавалёў — Першая сярод роўных.
Т. Баранаў — Незабыўныя ўражанні.
Л. Л. Красноўскі — Нашы жывёлаводы на выстаўцы.
А. Чарняўскі — Мыслі настаўніка.
Д. С. Яшчышскі — Чаго мы чакаем ад нарады.
ЗА РУБЯЖОМ:
Чэшскі народ непераможан (пісьмо з Прагі).
«Дэйлі Уоркер» аб пасядцы англійскай ваеннай місіі ў Данцыг.
Антыпольская кампанія ў Германіі прадаўжаецца.
Ваенныя прыгатаванні ў Данцыгу.
Ваенныя дзеянні ў Кітаі.
Англа-японскія перагаворы перарваны.
Фашысцкі тэрор у Іспаніі.

За ўзорную работу совецкай школы

На парозе новага вучэбнага года пачала сваю работу нарада актыва настаўнікаў і кіруючых работнікаў народнай асветы Беларускай рэспублікі.

Кіраўнікі наркамата асветы, перадавыя настаўнікі совецкіх школ і работнікі мясцовых органаў асветы абмяркоўваюць вынікі прайшоўшага вучэбнага года і намечаюць канкрэтныя шляхі далейшай работы нашай школы, шляхі выканання грандыёзных задач, пастаўленых перад ёю партыяй, урадам. [illegible]

[illegible]

1931 годзе ўказваў Цэнтральны Камітэт нашай партыі. Яшчэ нецярпіма вялікая колькасць вучняў, не ўсвайваючых вучэбнага курса, вялікая колькасць другагоднікаў.

Больш 80.000 дзяцей у рэспубліцы пакінута на другі год. 67.000 вучням [illegible] асенніх іспытаў. Гэта — трывожныя лічбы. [illegible]

[illegible]

...мысль перадавых настаўнікаў і работнікаў народнай асветы павінны быць накіраваны на тое, каб ужо зараз у працэсе падрыхтоўкі да вучэбнага года, на-ходу выправіць памылкі ў кіраўніцтве школы, каб настаўнікі атрымалі баявую зарадку для выдатнай работы ў надыходзячым новым вучэбным годзе.

На Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы

600 ТЫСЯЧ ЧАЛАВЕК НАВЕДАЛА ПАВІЛЬЁН БССР

МАСКВА (Спец. кар. «Звязды»). З усіх канцоў вялікага Совецкага Саюза штодзенна прыбываюць у Маскву новыя і новыя наведвальнікі выстаўкі. Кожнай раніцай каля 7 тысяч калгаснікаў-экскурсантаў пасля радаснай сустрэчы на маскоўскіх вакзалах накіроўваюцца туды, дзе ў квітнеючым новым горадзе дэманстрыруюцца перамогі калгаснага ладу, лепшы вопыт перадавых людзей нашай краіны.

На выстаўку спяшаюцца масквічы. Штодзенна іх бывае не менш 30 тысяч чалавек. Вучоныя, студэнты, рабочыя, камандзіры — усе лічаць вялікім шчасцем пабываць на выстаўцы хаця-б дзень—два.

Звыш мільёна чалавек наведала выстаўку за першыя 20 дзён.

У павільёне БССР пабывала за гэты час 600 тысяч чалавек. Такім чынам па колькасці наведвальнікаў ён стаіць на адным з першых месц пасля павільёнаў Механізацыі, Грузіі, Арменіі і Галоўнага павільёна.

Выключным поспехам у наведвальнікаў выстаўкі карыстаюцца дыярама асушаных балот і экспанаты тэхнічных культур, вырашчаных на тарфяніках. Многія экскурсанты, прыбыўшыя з брацкіх рэспублік, з цікавасцю вывучаюць вопыт Беларусі па развядзенню ільну і коксагызу.

Як правіла, кожны экскурсант лічыць сваім абавязкам дэтальна глядзець мазаічны столік калгасніка-столяра Арлова, складзены з 185 тысяч кавалачкаў дрэва, а таксама пабываць ля стэндаў ткацкіх вырабаў і мастацкай вышыўкі.

А. МАТУСЕВІЧ.

ПАДРЫХТОЎКА ДА ВЫБАРАЎ У МЯСЦОВЫЯ СОВЕТЫ ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ

(Па тэлефону, тэлеграфу, спешнай поштай ад кар. «Звязды» і БЕЛТА).

МОЗЫР. З вялікім уздымам прыступілі да вывучэння Палажэння аб выбарах у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных, матэрыялаў Другой Сесіі Вярхоўнага Совета БССР працоўныя Палескай вобласці. Зараз у раёнах адбываюцца нарады агітатараў. Паўсямесна будуць праводзіцца для іх семінары.

15 жніўня адбылася абласная нарада старшынь і сакратароў райвыканкомаў. Напярэдадні ў Ельскім раёне пры дапамозе работнікаў аргкамітэта Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР была праведзена работа па разбіўцы раёна на выбарчыя акругі і ўчасткі з нанясеннем іх на карту. Вынікі гэтай работы былі абмеркаваны на абласной нарадзе з практычным паказам, як арганізаваць гэтую справу па ўсіх раёнах.

Прыступлена да падбору памяшканняў для выбарчых камісій. Памяшканні былых выбарчых участкаў замацаваны як цэнтры агітацыйна-масавай работы. Закончан учот наяўнага інвентара былых выбарчых участкаў і складзены каштарысы на нехапаючую колькасць інвентара.

***

МАГІЛЁЎ. Аргкамітэтам Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР па Магілёўскай вобласці складзен план арганізацыйна-масавай работы на перыяд падрыхтоўкі да выбараў у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных. Райвыканкомам даны ўказанні — якія неабходна правесці практычныя мерапрыемствы па падрыхтоўцы да выбарчай кампаніі.

Шырока разгарнулася агітацыйна-масавая работа на былых выбарчых участках. Асабліва добра праходзіць гэтая работа ў г. Магілёве, Прапойскім, Асіпавіцкім раёнах.

На месцах прыступілі да вызначэння выбарчых акруг і ўчасткаў. Усяго будзе арганізавана па вобласці: акруговых выбарчых камісій па выбарах у абласны Совет дэпутатаў працоўных — 89, выбарчых камісій па выбарах у раённыя Советы — 1599, у сельскія Советы — 8.884. Выбарчых участкаў будзе 827. Усяго спатрэбіцца членаў камісій 44.709 чалавек.

***

ВІЦЕБСК. (Кар. «Звязды»). На былым першым Кагановіцкім участку ажывілася агітацыйна-масавая работа. Сюды партыйная арганізацыя станкабудаўнічага завода імені Кірава прымацавала 18 лепшых агітатараў — дыспетчара завода тав. Жытлоўскага, майстра тав. Цырліна, тэхніка тав. Говунга і інш. Усяго на гэтым участку працуюць 12 гурткоў, аб'ядноўваючых каля 300 выбаршчыкаў.

З. ЛАРЫСАЎ.

***

ЛЕПЕЛЬ. Шырока разгарнула падрыхтоўчую работу да выбараў у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных Свядская тэрытарыяльная партыйная арганізацыя. Для правядзення агітацыйнай работы ў калгасных брыгадах і звеннях вылучана 50 агітатараў.

Агітатары-настаўнікі тт. Паловскі, Шчарбакоў, Халімоненка і інш. вывучаюць з калгаснікамі Палажэнне аб выбарах, матэрыялы Другой Сесіі Вярхоўнага Совета БССР.

Падрыхтоўка да выбараў выклікала новы вытворчы ўздым сярод калгаснікаў. Калгасы «Новае жыццё» і «Пражэктар» першымі ў сельсовеце закончылі ўборку ўраджаю, поўнасцю выканалі планы дзяржаўных паставак і разлічыліся па натураплаце за работу МТС.

Харчовая прамысловасць БССР выканала 8-месячны план

Прадпрыемствы харчовай прамысловасці БССР сустракаюць чацвертую гадавіну стаханаўскага руху вытворчай перамогай. Датэрмінова выканана васьмімесячная праграма. Выпушчана прадукцыі на 150.4 мільёна рублёў — 104.6 процанта плана.

Да канца месяца будзе выпушчана дадаткова прадукцыі на 8 мільёнаў рублёў. (БЕЛТА).

132 проц. плана

Ажыццяўляючы рашэнне XVIII гістарычнага партыйнага з'езда, калектыў торфзавода «Шлях соцыялізма» 19 жніўня выканаў узятыя на сябе абавязацельствы — даў краіне звыш плана 30 тысяч тон торфу.

Сезонны план выканан па 132 проц.

Дырэктар торфзавода РАМАНАЎ.
Сакратар партарганізацыі ХРАПУЦКІ.
Старшыня тарфкома ТАРОШЫН.

ВЫКАНАНА ГАДОВАЯ ПРАГРАМА

Новымі вытворчымі перамогамі сустракаюць чацвертую гадавіну стаханаўскага руху члены касцюковіцкай промарцелі «Працаўнік». Арцель датэрмінова выканала гадовае вытворчае заданне на 102,3 проц.

Многія стаханаўцы—тт. Брулікаў, Якіменка, Прыходзька і інш. даюць па 3—4 нормы за змену. Усе члены арцелі здалі тэхмінімум на «выдатна» і «добра».

Калектыў арцелі абавязаўся да канца года выпусціць дадаткова прадукцыі на 75.000 рублёў.

А. КАНЫГІН.

Святкаванне Ўсесаюзнага дня авіяцыі ў Маскве.
18 жніўня на аэрадроме Цэнтральнага аэраклуба СССР імені В. П. Чкалава ў Тушыно адбыўся паветраны парад. НА ЗДЫМКУ (на трыбуне): таварышы Сталін, Молатаў, Варашылаў, Кагановіч, Жданаў, Мікаян, Берыя, Швернік, Вышынскі, Будзённы, Кулік, Лакціонаў, Шчэрбакоў, Бадаеў, Міхайлаў і іншыя.
Фото А. Грыбоўскага і Ф. Кіслова (фотахроніка ТАСС).

АПРАЎДАЕМ ВЫСОКАЕ ЗВАННЕ

САМЫ ШЧАСЛІВЫ ДЗЕНЬ

Учора я прачытала ў газеце аб тым, што мне прысвоена званне заслужанага настаўніка школы. Гэта — самы шчаслівы дзень у маім жыцці. Я, радавая настаўніца, атрымала пачотнае званне.

Ні ў адной краіне настаўнік не акружан такой увагай, такімі клопатамі, як у нашай цудоўнай краіне соцыялізма. Партыя, урад і асабіста таварыш Сталін штодзенна клапоцяцца аб настаўніках. Гэтыя клопаты ўліваюць новыя сілы, энергію і жаданне працаваць яшчэ лепш, яшчэ больш.

Абяцаю, што апраўдаю высокае давер'е і ўсе свае сілы і веды аддам на карысць радзіме. Буду выхоўваць новыя маладыя кадры барацьбітоў за комуністычнае грамадства.

А. І. НЕВІНСКАЯ,
настаўніца 19-й сярэдняй школы г. Мінска.

ВЯЛІКАЯ РАДАСЦЬ

Соўнарком БССР прысвоіў мне званне заслужанага настаўніка школы. Гэта высокая і пачотная ўзнагарода! Яна натхняе мяне на яшчэ больш энергічную работу па выхаванню падрастаючага пакалення ў комуністычным духу.

Я ўжо не малады. Многа папрацаваў у сваім жыцці, але ніколі не адчуваў такога задавальнення, як зараз. Нідзе чэсная праца так не цэніцца, як у нас — у краіне соцыялізма. Таму мы так любім сваю радзіму, даражым сваім урадам, ганарымся сваім геніяльным правадыром таварышам Сталіным.

Я абяцаю і надалей да апошніх дзён майго жыцця працаваць чэсна і аддана на карысць маёй любімай радзімы, ва імя партыі і любімага таварыша Сталіна.

Дзякуй партыі, дзякуй радзіме, дзякуй роднаму таварышу Сталіну за высокае давер'е.

М. ГОЛУБ,
настаўнік Чэрвеньскай СШ № 2, ордэнаносец.

БУДУ Ў ПЕРШЫХ РАДАХ БАРАЦЬБІТОЎ ЗА КОМУНІЗМ

Урад БССР прысвоіў мне званне заслужанай настаўніцы школы. Гэта высокая ацэнка мяне вельмі ўсхвалявала.

Як радасна працаваць у эпоху вялікага Сталіна! Вялікая партыя Леніна — Сталіна акружыла совецкае настаўніцтва нябачанымі клопатамі, стварыла ўсе ўмовы для плодатворнай іх работы, зрабіла наша жыццё шчаслівым і радасным.

Запэўняю партыю і ўрад, што буду ў першых радах барацьбітоў за комуністычнае выхаванне маладога пакалення.

А. БЫЛІНСКАЯ,
ордэнаносец, настаўніца Марынагорскай няпоўнай сярэдняй школы.

ДЗЯКУЮ ПАРТЫІ І ЎРАДУ

Высокая ацэнка маёй скромнай педагагічнай дзейнасці — прысваенне мне звання заслужанай настаўніцы школы — натхняе на новыя подзвігі ва славу радзімы, ва славу нашай роднай комуністычнай партыі. Цяжка перадаць словамі бязмежную адданасць партыі ураду і вялікаму правадыру таварышу Сталіну за клопаты аб нас, совецкіх настаўніках.

Усе свае сілы аддам справе комуністычнага выхавання. Чэснай працай апраўдаю высокае давер'е.

С. ЧЭШСКАЯ,
настаўніца Смалявіцкай сярэдняй школы.

Урачыстыя правады адважных веласіпедыстаў

20 жніўня ў Цэнтральным парку культуры і адпачынку імені Горкага ў Маскве адбыліся ўрачыстыя правады хасанаўцаў — удзельнікаў велапрабегу па маршруту сопка Заазёрная — Заходняя граніца СССР.

На мітынгу выступілі прадстаўнік Усесаюзнага Камітэта па справах фізкультуры і спорта пры СНК СССР тав. Еўдакімаў, камандор велапрабегу тав. Цімохаў і інш. Затым адважныя веласіпедысты адправіліся ў далейшы шлях праз Малаяраславец, Смаленск, Віцебск, Магілёў, Мінск да Заходняй граніцы СССР. (ТАСС).

ГАНДЛЁВА-КРЭДЫТНАЕ ПАГАДНЕННЕ ПАМІЖ СССР І ГЕРМАНІЯЙ

19 жніўня пасля доўгіх перагавораў, закончыўшыхся паспяхова, у Берліне падпісана гандлёва-крэдытнае пагадненне паміж СССР і Германіяй.

Пагадненне падпісана з боку СССР — нам. гандлёвага прадстаўніка Е. Бабарыным, а з германскага боку — п. Шнурэ.

Гандлёва-крэдытнае пагадненне прадугледжвае прадастаўленне Германіяй СССР крэдыта ў размеры 200 мільёнаў германскіх марак, тэрмінам на сем год з 5 проц., для закупкі германскіх тавараў на працягу двух год з дня падпісання пагаднення.

Пагадненне прадугледжвае таксама паставку тавараў з боку СССР Германіі ў той-жа тэрмін, г. зн. на працягу двух год на суму ў 180 мільёнаў германскіх марак. (ТАСС).

ХРОНІКА

20 жніўня г.г. Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР т. М. І. Калінін прыняў Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Турэцкай рэспублікі п. Алі Хайдэр Актай, які ўручыў свае вярыцельныя граматы. (ТАСС).

НА ЎСЕБЕЛАРУСКАЙ НАРАДЗЕ АКТЫВА РАБОТНІКАЎ АСВЕТЫ

Учора на ўсебеларускай нарадзе актыва настаўнікаў і кіруючых работнікаў народнай асветы прадаўжаліся спрэчкі па дакладу тав. Уралавай. Выступіла 15 чалавек. Удзельнікі нарады ў сваіх выступленнях паднялі рад прынцыповых пытанняў педагагічнага працэса, дзяліліся вопытам работы, падвергнулі рэзкай крытыцы работу Наркамасветы і яго органаў на мясцах.

Настаўніца тав. **Чэшская** (Смалявіцкі раён) сказала:

— Задачы, пастаўленыя XVIII з'ездам партыі, з новай сілай узнімаюць перад совецкім настаўніцтвам праблемы комуністычнага выхавання, падрыхтоўкі ўсебакова адукаваных людзей, палкіх патрыётаў нашай радзімы. Неабходна, каб Наркамасветы забяспечыў школы добра распрацаванымі праграмамі, падручнікамі, нагляднымі дапаможнікамі і мастацкай літаратурай, дапамог настаўніцтву ў павышэнні кваліфікацыі.

Тт. **Пінчук** (Плешчаніцкая сярэдняя школа), **Андрэева** (Клімавіцкі раён), **Старжынскі** (Рэчыцкая сярэдняя школа) і другія расказвалі аб поспехах школ у 1938-1939 вучэбным годзе, якія з'яўляюцца рэзультатам упорнай работы настаўніцтва над павышэннем свайго ідэйна-палітычнага ўзроўню, па авалоданню асновамі марксізма-ленінізма.

Многія з выступаўшых расказалі аб дрэнным кіраўніцтве Наркамасветы абласнымі і раённымі аддзеламі.

— Да кіраўніцтва раёна прыйшло многа настаўнікаў, — гаворыць загадчык Бешанковіцкага раёна тав. **Шапіра**. — Яны патрабуюць штодзеннай дапамогі, уважлівых адносін да сябе. Між тым, работнікі Наркамасветы з-за безлічы цыркуляраў не бачаць жывых людзей. Трэба неадкладна перабудаваць работу абласных аддзелаў народнай асветы, якія да гэтага часу па сутнасці з'яўляюцца толькі перадатачнымі інстанцыямі цыркуляраў.

Выступіўшыя ў спрэчках начальнік аддзела кадраў Наркамасветы тав. Новікава і начальнік Упраўлення пачатковай школы тав. Марозаў абмежаваліся агульнымі метадычнымі ўказаннямі, не падвергнулі крытыцы недахопы ў рабоце Наркамасветы, не выкрылі прычын слабай паспяховасці вучняў у радзе школ.

У рабоце нарады прымаў удзел старшыня СНК БССР тав. Кісялёў, які выступіў са змястоўнай прамовай.

— Задача нарады актыва настаўнікаў, — гаворыць тав. Кісялёў, — састаіць у тым, каб падагуліць вынікі вучэбнага года, ускрыць прычыны слабай паспяховасці многіх вучняў і недахопаў у рабоце школ і органаў народнай асветы.

Тав. Кісялёў заклікае ўдзельнікаў нарады актыўна ўключыцца ў надыходзячую кампанію выбараў у мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных, скарыстаўшы накоплены вопыт агітацыйнай работы сярод насельніцтва.

З вялікім уздымам удзельнікі нарады пад доўга незмаўкаючыя апладысменты прынялі тэкст прывітальнага пісьма правадыру народаў таварышу Сталіну.

Сёння нарада прадаўжае сваю работу.

У дапамогу вывучаючым гісторыю ВКП(б)

АБ БРЭСЦКІМ МІРЫ

Першыя месяцы пасля Вялікай соцыялістычнай рэвалюцыі былі, як указваў Ленін, трыумфальным маршам Савецкай улады з канца ў канец велізарнай краіны. Націск капітала быў адбіт паспяховай чырвонагвардзейскай атакай. Да сапраўднай свабоды і творчага самастойнага жыцця былі ўзняты мільёны працоўных мас, прыгнечаных царызмам і буржуазіяй, быў створан новы тып дзяржавы, нязмерна больш высокі і дэмакратычны, чым лепшыя з буржуазна-парламентарных рэспублік. Пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна перамагла дыктатура пролетарыята. Пачаўся перыяд найвялікшых соцыялістычных пераўтварэнняў.

Але ў пачатку 1918 года нельга было лічыць становішча Савецкай рэспублікі зусім умацаваным, пакуль Расія знаходзілася ў стане вайны з Германіяй і Аўстрыяй. Стала быць, каб канчаткова ўмацаваць Савецкую рэспубліку, трэба было пакончыць з вайной. Вось чаму партыя разгарнула барацьбу за мір з першых дзён перамогі Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі.

Краіна перажывала голад і разруху — рэзультат імперыялістычнай вайны і «гаспадарання» буржуазіі. Контррэвалюцыйная буржуазія, разам з меншавікамі і эсэрамі, арганізавала сабатаж і шкодніцтва супроць Савецкай улады. Народныя масы былі змучаны трохгадовай імперыялістычнай вайной. Старая царская армія была зусім няздольна абараняць Савецкую рэспубліку, яе неабходна было дэмабілізаваць. Стварэнне-ж Чырвонай Арміі толькі што пачыналася (дэкрэт 28 студзеня 1918 г.) і для яе ўмацавання патрэбен быў час. У той-жа час імперыялістычныя краіны, так званыя «саюзнікі»—англа-французскія імперыялісты — слухаць не хацелі аб міры. «Ад суцэльнага трыумфальнага шэствія ў кастрычніку, лістападзе, снежні на нашым унутраным фронце, супроць нашай контррэвалюцыі, супроць ворагаў Савецкай улады нам прадстаяла перайсці да сутычкі з сапраўдным міжнародным імперыялізмам у яго сапраўдных варожых адносінах да нас» (Ленін, т. XXII, стар. 318).

На маладую, яшчэ не ўзмацнеўшую Савецкую рэспубліку налягаў драпежнік у асобе германскага імперыялізма. Амаль беззбройная Савецкая рэспубліка аказалася перад тварам узброенага да зубоў тэхнічна-першакласна аснашчонага нямецкага імперыялістычнага драпежніка. Германскі імперыялізм стаў навязваць нашай радзіме цяжкі грабежніцкі «мірны» дагавор, па якому ад былой Расійскай імперыі адрэзалася ў карысць Германіі велізарная тэрыторыя: Польшча, Літва, частка Эстоніі, Латвіі, Беларусі, Украіны. Савецкая рэспубліка павінна была зрабіць выбар паміж грабежніцкім мірам з Германіяй або немінучай гібеллю ў няроўнай барацьбе з нямецкім імперыялізмам. Ленін і Сталін указвалі на неабходнасць падпісання грабежніцкага міру, бо гэта настойліва дыктавалася ўсёй абстаноўкай унутры краіны і, галоўным чынам, інтарэсамі абароны соцыялістычнай бацькаўшчыны — гэтага найвялікшага заваявання міжнароднага пролетарыята. Святая справа для партыі большэвікоў заключалася ў тым, каб вывесці першую ў свеце краіну Саветаў з-пад удараў германскага імперыялізма хоць-бы цаной прыняцця найцяжэйшых умоў міру.

Ленін, улічваючы, што соцыялістычная бацькаўшчына ў небяспецы, прама гаварыў: «Мы ідзем на нявыгадны дагавор і сепаратны мір, ведаючы, што цяпер мы яшчэ не гатовы на рэвалюцыйную вайну, што трэба ўмець выждаць (як выждалі мы, церпячы кабалу Керэнскага, церпячы кабалу нашай буржуазіі з ліпеня па кастрычнік), выждаць, пакуль мы будзем мацней. Таму, калі можна атрымаць архінявыгадны сепаратны мір, яго абавязкова прыняць у інтарэсах соцыялістычнай рэвалюцыі, якая яшчэ слаба...» (Ленін, там-жа, стар. 267).

Адступіць перад самым небяспечным тады драпежнікам — германскім імперыялізмам, каб атрымаць перадышку, умацаваць Савецкую ўладу і стварыць новую Чырвоную Армію, здольную абараняць краіну ад нападу ворагаў, — такая была адзіна-правільная палітыка Леніна—Сталіна.

Супроць ленінскай палітыкі перадышкі, гэтага геніяльнага манеўра, разлічанага на тое, каб «...выйграць час, разлажыць праціўніка і накапіць сілы для пераходу потым у наступленне» (Сталін), выступілі ўсе чорныя сілы старога свету. Уся контррэвалюцыя, уключаючы меншавікоў і эсэраў-белагвардзейцаў, а таксама іх саюзнікі ў гэтай чорнай справе — трацкісты і бухарынцы, вялі шалёную агітацыю супроць падпісання міру. «Іх лінія была ясна: яны хацелі сарваць мірныя перагаворы, справакцыраваць наступленне немцаў і паставіць пад удар неўзмацнеўшую яшчэ Савецкую ўладу, паставіць пад пагрозу заваяванні рабочых і сялян» (Гісторыя ВКП(б), стар. 204—205).

Характэрна, што руская буржуазія таксама вапіла супроць «пахабнага» міру, але гэта, як указваў Ленін,—выражала не яе класавага інтарэсу. Англа-французская буржуазія тады ўсяляк імкнулася ўцягнуць не ўзмацнеўшую маладую Савецкую рэспубліку ў вайну з Германіяй, бо гэта азначала не толькі аднаўленне фронта супроць Германіі, але разам з тым, і пагібель Савецкай улады. Для гэтага яна, зразумела, абяцала сваю «дапамогу» Савецкай рэспубліцы, па 100 рублёў за галаву кожнага салдата ў месяц, толькі-б не падпісаць мірны дагавор, а ваяваць з Германіяй. Каварныя метады англа-французскай буржуазіі выкрываў Ленін. У лютым 1918 года ён пісаў: «Яна хоча (г. зн. англа-французская буржуазія. — Е. Х.), каб мы цяпер ваявалі з Германіяй.

Зразумела чаму яна павінна хацець гэтага: таму што, па-першае, мы адцягнулі-б частку германскіх сіл. Таму, па-другое, што Савецкая ўлада магла-б крахнуць лягчэй за ўсё ад нясвоечасовай ваеннай схваткі з германскім імперыялізмам.

Англа-французская буржуазія ставіць нам пастку: ідзіце-ж, любезныя, ваяваць цяпер, мы ад гэтага вельмі добра выйграем» (Ленін, т. XXII, стар. 268).

Іх саюзнікамі аказаліся Іуда-Троцкі і яго спадручны Бухарын, які разам са здраднікамі Радэкам і Пятаковым узначальваў варожую партыі групу, іменаваўшую сябе для маскіроўкі групай «левых комуністаў». Гэтыя здраднікі павялі ўнутры партыі ярасную барацьбу супроць Леніна — Сталіна, патрабуючы прадаўжэння вайны, граючы такім чынам на-руку германскім імперыялістам. Гэтыя так званыя «левыя комуністы» сваю правакатарскую палітыку ўмела маскіравалі левымі фразамі, прадажніцка заяўляючы, што «немец не можа наступаць», або «ў інтарэсах міжнароднай рэвалюцыі, — пісалі «левыя комуністы», — мы лічым мэтазгодным ісці на магчымасць страты савецкай улады, якая становіцца зараз чыста фармальнай». Вядома, Ленін называў такую палітыку «дзіўнай і страшэннай».

Здраднікі, так званыя «левыя комуністы», свядома ігнаравалі тое, што з моманта Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі мір аказаўся расколатым на дзве процілеглыя сістэмы — сістэму капіталізма і сістэму соцыялізма. На адной шостай часткі земнага шара пачалося будаўніцтва новага грамадскага ладу, новай соцыялістычнай сістэмы адносін паміж людзьмі.

Цэнтрам цяжара ў барацьбе міжнароднага пролетарыята супроць міжнароднай буржуазіі стала барацьба за захаванне і ўмацаванне Савецкай рэспублікі — соцыялістычнай айчыны працоўных усяго свету. Абарона краіны дыктатуры пролетарыята стала кроўнай справай усяго міжнароднага пролетарыята.

Вось чаму барацьба за мір — барацьба за захаванне і ўмацаванне маладой Савецкай рэспублікі — была праяўленнем найвялікшага рэвалюцыйнага інтэрнацыяналізма Леніна, Сталіна, большэвіцкай партыі.

Іуда-Троцкі, будучы старшынёй савецкай дэлегацыі ў Брэсце, прадажніцка парушыў прамыя дырэктывы большэвіцкай партыі. «Ён заявіў аб адмове Савецкай рэспублікі падпісаць мір на прапанаваных Германіяй умовах і ў той-жа самы час паведаміў немцаў, што Савецкая рэспубліка весці вайну не будзе і прадаўжае дэмабілізацыю арміі.

Гэта было страшэнна. Большага і не маглі патрабаваць нямецкія імперыялісты ад прадажніка інтарэсаў Савецкай краіны» («Гісторыя ВКП(б)», стар. 205).

Прадажніцтва Троцкага і Бухарына дорага абышлося Савецкай рэспубліцы. 18 лютага немцы па ўсяму фронту перайшлі ў наступленне. Астаткі нашай старой арміі не ўстаялі супроць напору нямецкіх войск і сталі разбягацца. Грозная небяспека навісла тады над беззбройнай Савецкай рэспублікай. Германскія імперыялісты ўтргліся ў Савецкую краіну. Яны задаліся мэтай звергнуць Савецкую ўладу і ператварыць нашу краіну ў калонію.

Многа бяссонных начэй правёў Ленін разам з сваім верным саратнікам таварышам Сталіным у перыяд Брэста. У гэтыя трывожныя дні Ленін не мог абыходзіцца без таварыша Сталіна ні аднаго дня. На шматлікія запытанні мірнай дэлегацыі Ленін адказваў: «Я зараз толькі атрымаў ваша асобае пісьмо. Сталіна няма, і яму не мог яшчэ паказаць».

І далей:

«Мне-б хацелася параіцца спачатку са Сталіным перш чым адказаць на ваша пытанне».

Або:

«...зараз прыехаў Сталін, абмяркуем з ім і зараз дадзім вам сумесны адказ».

Цікава, што велізарную роль таварыша Сталіна ў момант брэсцкіх перагавораў падкрэслівае Анры Барбюс у сваёй кнізе «Сталін». У гэтай кнізе мы знаходзім наступныя радкі, прысвечаныя ролі таварыша Сталіна ў дні Брэста:

«У гэты час Ленін не змог абыходзіцца без Сталіна ніводнага дня... Большую частку дня Сталін праседжваў у Леніна... А ноччу, калі Смольны некалькі супакойваўся, Сталін адпраўляўся да прамога провада і заставаўся там на цэлыя гадзіны».

Леніну, Сталіну і Свярдлову прышлося вытрымаць упартую барацьбу ў ЦК супроць Троцкага, Бухарына і іншых трацкістаў, каб дабіцца рашэння аб міру. 23 лютага ЦК пастанавіў прыняць умовы нямецкага камандавання і падпісаць мірны дагавор. Праўда, на больш горшых умовах, па віне правакатараў Троцкага, Бухарына, гэтых пасобнікаў германскага імперыялізма, якія «на справе дапамаглі германскім імперыялістам і перашкодзілі росту і развіццю рэвалюцыі ў Германіі». (Ленін, т. XXII, стар. 307). «У той час для партыі не была яшчэ ясна сапраўдная прычына такіх антыпартыйных паводзін Троцкага і «левых комуністаў». Але, як гэта ўстанавіў нядаўна працэс антысавецкага «права-трацкісцкага блока» (пачатак 1938 года), Бухарын і ўзначальваемая ім група «левых комуністаў» сумесна з Троцкім і «левымі» эсэрамі, аказваецца, былі тады ў тайнай змове супроць Савецкага ўрада. Бухарын, Троцкі і іх саўдзельнікі па змове, аказваецца, ставілі сабе мэту — сарваць брэсцкі мірны дагавор, арыштаваць В. І. Леніна, І. В. Сталіна, Я. М. Свярдлова, забіць іх і сфарміраваць новы ўрад з бухарынцаў, трацкістаў і «левых эсэраў» (Гісторыя ВКП(б), стар. 206).

Толькі ў 1937 годзе былі выкрыты даныя аб забойцах з бухарынска-трацкісцкай банды. На працягу 20 год яны майстэрска маскіраваліся, а на справе выконвалі волю сваіх гаспадароў — замежных буржуазных разведак, ставілі сваёй мэтай разбурэнне партыі і Савецкай дзяржавы, шляхам шпіянажа і шкодніцтва, падрыў абароны краіны і расчляненне Савецкага Саюза.

У сакавіку 1918 года адбыўся VII партз'езд, які меў велізарнае гістарычнае значэнне. Ён разбіў затаіўшыхся ворагаў унутры партыі, дабіўся міру, каб выйграць час для арганізацыі Чырвонай Арміі і навядзення соцыялістычнага парадку ў народнай гаспадарцы. Заключэнне міру дало магчымасць Савецкай краіне выкарыстаць сутычкі ў лагеры імперыялізма (бо прадаўжалася вайна паміж Аўстра-Германіяй і Антантай), разлажыць сілы праціўніка і ўмацаваць Савецкую дзяржаву. У гэтым заключалася геніяльная празорлівасць ленінска-сталінскай тактыкі.

У артыкуле «Няшчасны мір» Ленін пісаў: «Нязносна цяжкі ўмовы міру, а ўсё-ж гісторыя возьме сваё... За работу арганізацыі, арганізацыі і арганізацыі. Будучае, не гледзячы ні на якія іспытанні, за намі». (Ленін, т. XXII, стар. 288).

Прадбачанне Леніна ўвасоблена ў сапраўднасць сёнешняга дня. У той час, калі капіталістычныя дзяржавы раздзіраюцца глыбейшымі ўнутранымі супярэчнасцямі, ахопленыя войнамі, крызісамі, асуджаючымі на нішчату, голад і выраджэнне мільёны працоўных, «у нас соцыялізм не проста будуецца, а ўжо ўвайшоў у быт, у штодзённы быт народа» (Сталін).

Цяжкія іспытанні прынесла Савецкай рэспубліцы ўзброеная інтэрвенцыя нямецкіх імперыялістаў. Па закліку партыі Леніна—Сталіна і Савецкага ўрада рабочы клас стаў грудзьмі на абарону радзімы. 23 лютага 1918 года нямецкім акупантам пад Нарвай і Псковам быў нанесен сур'ёзны ўдар, што і зрабіла германскіх драпежнікаў больш згаворчывымі.

У гэты дзень нарадзілася маладая Чырвоная Армія, якая ўжо тады моцна біла нямецкіх захватчыкаў. Для працоўных Украіны і Беларусі нямецкая акупацыя была днямі суровых перажыванняў. Грабеж, згвалтаванні, пагромы, масавыя пакаранні смерцю лютавалі ў сёлах і гарадах. Акупанты ў сваіх загадах пісалі, што за кожнага забітага і раненага германскага і польскага салдата будуць расстраляны 10 рускіх. Таварыш Сталін указваў, што імперыялісты Аўстрыі і Германіі нясуць на сваіх плячах новае, ганебнае іга, якое нічым не лепш старога, татарскага.

Вялікія стратэгі рэвалюцыі Ленін і Сталін паднялі народ на айчынную вайну супроць інтэрвентаў. Германскі імперыялізм, які пасягнуў на Савецкую краіну, зламаў сабе шыю. «Спачатку ён неймаверна раздуўся на тры чвэрці Еўропы, разжырэў, а потым ён тут-жа лопнуў, пакідаючы страшэнейшы смурод» (Ленін, т. XXIII, стар. 266). Так ганебна закончылася нашэсце нямецкіх імперыялістаў на Савецкую рэспубліку ў 1918 годзе, як і спроба іх сучасных прыяцеляў у раёне возера Хасан у жніўні 1938 года.

У трывожныя дні Брэста Леніным быў напісан выдатны артыкул «Галоўная задача нашых дзён». Палкім патрыятызмам пранікнута кожнае слова гэтага выдатнага артыкула, маючага велізарнейшае значэнне ў наш час. Артыкул адкрываецца эпіграфам з Некрасава — любімага паэта Леніна.

«Ты и убогая, ты и обильная,
Ты и могучая, ты и бессильная —
Матушка-Русь!»

Кожны радок артыкула будзіць нянавісць да драпежніцкіх ворагаў, якія напалі на маладую, неакрэпшую рэспубліку. «Драпежнік і давіць, і душыць, і рве на часткі Расію з тым большым шаленствам, чым больш грозна ўстае перад ім прызрак рабочай рэвалюцыі ў яго ўласнай краіне». (Ленін, т. XXII, стар. 376). Яшчэ тады Ленін указваў, што наша краіна павінна стаць «магутнай і багатай». Заветная мара вялікага Леніна! Ён глыбока верыў у багатырскія сілы магутнага савецкага народа, ён быў перакананы, што гэта магчыма, што гэта будзе. «У нас ёсць матэрыял і ў прыродных багаццях, і ў запасе чалавечых сіл, і ў выдатным размаху, які дала народнай творчасці вялікая рэвалюцыя, — каб стварыць сапраўды магутную і багатую Русь». (Ленін, там-жа, стар. 376). Ленін прадбачыў, што наша радзіма зможа выйсці з цяжкага іспытання перыяду Брэста і што яна стане магутнай і багатай.

З таго часу прайшло больш 20 год. Пад кіраўніцтвам партыі і вялікага Сталіна савецкі народ уступіў у перыяд завяршэння будаўніцтва соцыялізма і паступовага пераходу да комунізма.

Свабодны магутны народ, народ талентаў, народ герояў сапраўды разгарнуў свае багатырскія сілы. Вялікая соцыялістычная рэвалюцыя стварыла новую грамадскую дысцыпліну, новыя адносіны паміж людзьмі. Не прага нажывы, не асабістая выгада кіруе савецкім чалавекам, калі ён робіць подзвіг у рабоце, навуцы, у абароне радзімы, — а любоў да бацькаўшчыны, разуменне вялікіх ідэй марксізма-ленінізма, гатоўнасць жыццё аддаць за справу ўсяго працоўнага чалавецтва, за справу будаўніцтва комунізма. Іменна гэтая сіла цягнула гераічнага лётчыка Уладзіміра Кокінакі і выдатнейшага штурмана Міхаіла Гардзіенка настрымна ўперад, як Папаніна, Чкалава, Стаханава і іншых.

Вялікая сіла соцыялістычнага спаборніцтва парадзіла стаханаўскі рух, самы непераможны рух рэчаіснасці. Высокая прадукцыйнасць працы стаханаўцаў паказвае шлях да дасягнення таго багацця прадуктаў і магутнасці нашай радзімы, аб якой марыў Ленін.

Пройдзены шлях быў нялёгкі, але галоўнага ўжо савецкі народ дабіўся. Аб гэтым гаварыў вялікі прадаўжальнік справы Леніна на XVIII з'ездзе партыі — таварыш Сталін. «Галоўны вынік заключаецца ў тым, што рабочы клас нашай краіны, знішчыўшы эксплуатацыю чалавека чалавекам і ўцвярдзіўшы соцыялістычны лад, даказаў усяму свету праваты сваёй справы. У гэтым галоўны вынік, бо ён умацоўвае веру ў сілы рабочага класа і ў немінучасць яго канчатковай перамогі».

Мы цяпер жывем у абстаноўцы, калі другая імперыялістычная вайна, арганізаваная фашызмам, пагражае ахапіць увесь свет. І калі фашысцкія агрэсары прымусяць савецкі народ узяцца за зброю, то ён будзе біцца за сваю радзіму, біць ворага на той тэрыторыі, адкуль ён прыдзе.

Е. Ш. ХАЙКІН,
кансультант Віцебскага Дома партасветы.

ЗАЦЯГВАЕЦЦА ХЛЕБАЗДАЧА

План абавязковых паставак збожжа па Дзяржынскаму раёну выканан на 29,9 проц. Першымі ў раёне распачалі ўборку зернавых калгасы Ляхавіцкага сельсовета. Аднак па хлебапастаўках і натураплаце МТС Ляхавіцкі сельсовет з'яўляецца найбольш адстаючым. Чатыры калгасы гэтага сельсовета — «Новы мір», «Новы труд», «Чырвоная ніва» і імені Крупскай — зусім яшчэ не прыступілі да хлебаздачы. Старшыня сельсовета тав. Дрэй і старшыні калгасаў лічаць, што цяпер трэба толькі займацца ўборкай і больш нічым.

Кампанейшчына ў правядзенні важнейшых гаспадарча-палітычных задач прывяла да таго, што 59 калгасаў раёна (амаль палавіна) яшчэ не прыступілі да выканання плана абавязковых хлебапаставак.

У раёне не выконваецца ўказанне партыі і ўрада аб тым, што перш за ўсё трэба разлічвацца з дзяржавай па ссудах і мінулагодняй запазычанасці. У апараце-ж Упаўнаркамзага да апошняга часу не вядаюць, колькі ў гэтым годзе калгасы павінны ўнесці ссуды. МТС яшчэ не ўручыла калгасам рахункаў па натураплаце.

Недапушчальна зрываецца здача хлеба дзяржаве аднаасобнымі гаспадаркамі. Да 10 жніўня на прыёмачныя пункты ад іх яшчэ не паступіла ні аднаго кілограма зярна. Многім аднаасобнікам да гэтага часу не ўручаны дзяржаўныя абавязацельствы. У раёне мае месца вялікі разрыў паміж касавіцай і малацьбой. Усё гэта тармозіць выкананне плана хлебапаставак.

Н. ВАШКЕВІЧ.

ПЕРАДАВЫ РАЙФІНАДДЗЕЛ

Уключыўшыся ў соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі, Добрушскі раённы фінансавы аддзел дабіўся вялікіх поспехаў у справе выканання і перавыканання фінансавага плана, у прыватнасці па дзяржаўнаму страхаванню.

За другі квартал фінансавы план па сектару дзяржаўнага страхавання ў раёне быў выканан на 112,2 проц., з якіх па добраахвотнаму страхаванню—на 108,1 проц., а па абавязковаму — на 125 проц. Не меншыя поспехі ёсць і ў 3-м квартале.

У рэзультаце соцыялістычнага спаборніцтва страхавы інспектар тав. Машаруеў дабіўся выканання фінансавага плана ў агульным на 212,6 проц.

Участковы страхавы інспектар-комсамолец т. Кукалеў выканаў фінплан на 119,1 проц., з іх 111,4 проц. па абавязковаму і 121,2 проц. па добраахвотнаму.

Старшы падатковы інспектар т. Зайцаў выканаў фінансавы план на вёсцы на 118,9 проц.

Уперадзе па выкананню фінансавага плана ідуць Дзям'янаўскі, Агароднe-Гомельскі, Жгуна-Будскі сельсоветы.

Падатковы агент Дзям'янкаўскага сельсовета т. Шаўцоў план трэцяга квартала ўжо выканаў на 104,85 проц.

За ўзорную работу па выкананню фінансавага плана Добрушскі раённы фінансавы аддзел атрымаў пераходны чырвоны сцяг.

П. ПРАНУЗА.

ЛЕПШАЯ КАЛГАСНАЯ ДОБРААХВОТНАЯ ПАЖАРНАЯ ДРУЖЫНА

Калгасная добраахвотная пажарная дружына сельгасарцелі «Комунар» з'яўляецца лепшай у Асвейскім раёне. Яна складаецца з 21 калгасніка. Дружыну з 1936 года ўзначальвае калгасны каваль Іван Снапок.

Нядаўна інспектар пажарнай аховы правёў трывогу. Яна паказала добрую арганізаванасць і баесдольнасць членаў добраахвотнай пажарнай дружыны. Калгасныя пажарнікі выехалі на ўмоўны «пажар» на адлегласці 0,5 кілометра праз 8 мінут у поўным узбраенні: з ручным насосам, двума пажарнымі бочкамі, баграмі і іншым процілажарным інвентаром.

Дзякуючы добрай рабоце калгаснай добраахвотнай пажарнай дружыны, арцель з 1936 г. не ведае выпадку пажару. Ахова соцыялістычнай уласнасці ад стыхійных няшчасцяў тут у надзейных руках.

На Ўсебеларускай нарадзе актыва работнікаў народнай асветы. На першым плане (злева направа): настаўнік Старасвічанскай сярэдняй школы, Рагачоўскага раёна, Р. Г. Якутовіч, настаўніца Конкавіцкай няпоўнай сярэдняй школы, Петрыкаўскага раёна, ордэнаносец М. В. Курдо і загадчык Чырвонапольскага райана, ордэнаносец А. А. Курыленка.
Фото Л. Мазелева (фотахроніка БЕЛТА).

КОМУНІСТЫ АДНАГО КАЛГАСА

У калгасе «Маяк соцыялізма», Барысаўскага раёна, ёсць два члены і два кандыдаты партыі. Некалькі месяцаў таму назад створана партыйна-комсамольская група.

Правільна расставіўшы свае сілы, комуністы і комсамольцы аказваюць вялікі ўплыў на рашаючых участках калгаснай вытворчасці. Яны змагаюцца за высокі сталінскі ўраджай, за ўмацаванне працоўнай дысцыпліны.

Аграном калгаса, член партыі Нікалай Глух яшчэ перад пачаткам веснавой сяўбы разам з праўленнем намеціў план, дзе і па якіх папярэдніках сеяць яравыя культуры, не парушаючы правіл севаабароту. Глеба была апрацавана добраякасна. Праведзена падкормка пасеваў на плошчы больш 100 гектараў. Ураджай атрымаўся багаты — у сярэднім 17 цэнтнераў з гектара. Комуністы мабілізавалі калгаснікаў на паспяховае заканчэнне ўборкі, абмалот і здачу зярна дзяржаве. Здано жыта 116 цэнтнераў, у тым ліку 80 цнт. па натураплаце МТС.

Калгас «Маяк соцыялізма» мацнее з кожным годам. Толькі гародняя гаспадарка прыносіць даходу каля 100 тыс. рублёў у год. Вопытныя гароднікі тт. Клок і Дакука збіраюць з гектара па 40 тон капусты, 30 тон буракоў, 25 тон агуркоў.

Член партыі, старшыня калгаса Васіль Старадзетка — дбайны гаспадар. Ён пабольшэвіцку кіруе калгасам. Ва ўсёй рабоце яму дапамагае партыйна-комсамольская група. Парторг т. Глух заўсёды дае парады, як лепш ажыццявіць тое ці іншае мерапрыемства. Пры дапамозе партыйна-комсамольскай групы ў калгасе шырока разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі, у якім комуністы і комсамольцы займаюць авангардную ролю. Так, звяно кандыдата партыі Андрэя Цімафеева, які ўзнагароджан медаллю «За трудовое отличие», з'яўляецца перадавым у барацьбе за высокую ўраджайнасць.

Партыйна-комсамольская група цесна ўвязвае гаспадарчыя пытанні з палітычным выхаваннем калгаснікаў. Комуністы дэтальна раз'яснілі калгаснікам рашэнні майскага Пленума ЦК ВКП(б). Комсамольцы-чытчыкі тт. Сермяжко, Стасевіч, Арлевіч раз'яснялі гэтую пастанову ў брыгадах, што дала бліскучыя вынікі.

Калі раней асобныя калгасніцы, як Янушкоўская і Рупэвіч, зусім не выходзілі на работу, то цяпер яны добра працуюць і маюць ужо больш чым па 5 працадзён. Агітатары-комуністы, комсамольцы і непартыйныя большэвікі расказалі калгаснікам пра дэкрэт урада аб выпуску новай пазыкі. Па калгасу рэалізавана пазыкі на суму каля 5 тысяч рублёў. Калгаснікам раз'яснялі таксама Палажэнне аб выбарах у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных.

Комсамольцы прымаюць актыўны ўдзел у рабоце гурткоў мастацкай самадзейнасці. Асабліва добра працуе драмгурток. Нядаўна ім пастаўлен спектакль на абаронную тэму.

Лепшыя стаханаўцы - комсамольцы тт. О. Сермяжка, Б. Кучынскі, П. Цітавец і О. Дакука выконваюць свае нормы на палявых работах на 150—250 процантаў.

І. СКАПА.

ПАЛІТЫЧНАЯ РАБОТА НА ТАКТЫЧНЫХ ВУЧЭННЯХ

На прайшоўшых нядаўна тактычных вучэннях Н-скай часці БАВА добры ўзор скарыстання вопыту партыйна-палітычнай работы комуністаў-хасанаўцаў паказала партыйная арганізацыя, дзе парторгам тав. Шэмякін. Яшчэ да выхаду ў поле тав. Шэмякін дасканальна прадумаў план і намеціў канкрэтныя задачы комуністаў. На нарадзе членаў і кандыдатаў партыі разам з актывам комсамола былі ўсебакова абмеркаваны пытанні партыйнай і культурна-масавай работы.

Як толькі пачаўся маршрут, комуністы і комсамольцы адразу-ж разгарнулі палітычную работу. На прывалах сярод байцоў яны праводзілі гутаркі, громкую чытку газет, успаміналі асобныя эпізоды з гераічнага мінулага Першай коннай арміі. Кандыдат партыі тав. Касценка прачытаў байцам урывак з кнігі А. Талстога «Хлеб» аб дзеяннях таварышоў Сталіна і Варашылава на царыцынскім фронце ў часе грамадзянскай вайны, а таксама асобныя раздзелы з кнігі «Бai ля Хасана».

Тав. Каратаеў, па даручэнню парторганізацыі, забяспечыў выпуск паходнага «Баявога лістка», у якім былі ярка адлюстраваны поспехі і недахопы тактычных вучэнняў. Выдатна справіліся з партыйнымі даручэннямі на тактычных занятках комуністы тт. Зайцаў, Ніколенка, Цімашаў, Бутырын і інш. Натхнёныя асабістым прыкладам комуністаў, байцы смела і рашуча дзейнічалі ў «баявой абстаноўцы».

Парторг тав. Шэмякін на працягу тактычных вучэнняў кантраліраваў работу комуністаў, быў заўсёды ў курсе баявых дзеянняў часці. На прывалах і астаноўках комуністы дакладвалі парторгу аб праробленай рабоце.

Шырока разгорнутая партыйна-палітычная работа дала станоўчыя рэзультаты. Байцы і камандзіры паказалі ўменне скарыстаць ваенную тэхніку, находчывасць і ініцыятыву для дасягнення перамогі над «праціўнікам».

Задачы вучэнняў выкананы на выдатна.

П. ФАМЕНКА,
А. ШАСТАК.

НЕСКАРЫСТАНЫЯ РЭЗЕРВЫ

Другая Сесія Вярхоўнага Совета БССР зацвердзіла дзяржаўны бюджэт на 1939 год. У даходнай частцы бюджэта віднае месца займаюць адлічэнні ад прыбыткаў прамысловасці. Яны складаюць каля 259 мільёнаў рублёў. Гомельскі станкабудаўнічы завод імені Кірава мае ўсе магчымасці ўнесці ў дзяржаўны бюджэт звыш аднаго мільёна рублёў адлічэнняў ад прыбыткаў, але для гэтага патрэбна поўнасцю скарыстаць тыя велізарныя рэзервы, якія ёсць на вытворчасці.

Да пачатку другога квартала гэтага года зваротныя сродкі завода складалі 3.180 тыс. рублёў. Заводакіраўніцтва, маючы лішак зваротных сродкаў каля 1 мільёна рублёў, зусім не цікавілася пытаннямі накаплення, рацыянальнага скарыстання сродкаў, больш хуткай абарачваемасці іх.

Вялікая сума грошай са зваротных сродкаў (534 тыс. руб.) была расходвана на набыццё звышнарматыўных запасаў розных матэрыялаў, у якіх цэхі не адчувалі ніякай патрэбы. У той-жа час завод зусім не быў забяспечан палівам, чыгуном ліцейным, коксам.

У правільным скарыстанні матэрыяльных каштоўнасцей і рацыянальным расходванні сыравіны і поўфабрыкатаў вялікую ролю адыгрывае добра арганізаваная складская гаспадарка. На нашым заводзе гэта адно з вузкіх месц. Да апошняга часу паліва і іншыя матэрыялы (кокс, антрацыт, драўнінны вугаль, медзь) хаваліся на двары. Цэхі бралі іх без усякага ўчоту і кантролю. Не выключаны былі і выпадкі раскрадання каштоўных матэрыялаў. Вельмі дрэнна арганізаваны ўчот і справаздачнасць. Даволі ўказаць на такі факт: загадчык заводскай базы тав. Урынсон умудрыўся запрыходаваць дровы і лесаматэрыялы без усякай праверкі.

Фінансавае становішча прадпрыемства ва многім залежыць ад работы аддзела збыту. Своечасовая рэалізацыя прадукцыі, адгрузка, афармленне дакументаў дае магчымасць накапіць на заводскім разліковым рахунку ў банку неабходныя сродкі для выплаты зарплаты ў тэрмін, аплаты рахункаў пастаўшчыкаў і т. д.

Прывяду некалькі прыкладаў, якія характарызуюць непаваротлівасць аддзела збыту (заг. тав. Браверман). На сёння на складзе ляжаць нерэалізаванымі 131 штука саначак, 2900 калёсных утулак (у іх адчуваюць вялікую патрэбу калгасы), 230 трыножак, 416 замкоў, 231 помпа, 36 станкоў. Усяго нарматыў астатка гатовых вырабаў перавышан на 233 тыс. руб. Такое становішча зусім ненармальнае.

Значна адбіваюцца на фінансавым становішчы завода, на сабекошце прадукцыі шматлікія непрадукцыйныя страты. Толькі за 6 месяцаў гэтага года страты па металу складаюць па віне механічнага цэха 15 тон сталі, 4 тоны медзі, 11 тон чыгуна; па віне ліцейнага цэха — 112 тон чыгуна і 3 тоны медзі.

Апрача гэтага ў нас ёсць скрыты брак, які зусім не ўлічваецца. Добрыя дэталі і метызы раскіданы па ўсіх кутках завода. Пры ўборцы цэхаў іх часта выкідаюць. Асабліва многа іх пападае ў варанку.

Якія страты меў завод за першае паўгоддзе? Гэта — страты на адыходах (розніца паміж коштам адыходаў па цэнах сыравіны і цэнах іх рэалізацыі)—39.000 рублёў, страты ад браку — 90.000 рублёў, ад прастояў — 3.000 рублёў, даплата здзельшчыкам за адступленне ад нармальных умоў працы — 21.000 рублёў, даплата за звышчасовыя работы — 4.000 рублёў і т. д. Усяго — 200 тыс. рублёў.

Гэтыя цыфры ярка сведчаць аб тым, што страты нашы яшчэ даволі вялікія. Калі скараціць іх нават на 30 проц. (а гэта зусім магчыма пры навядзенні большэвіцкага парадку на заводзе), то гэта дасць за год дадаткова 100—120 тысяч рублёў накапленняў.

Ёсць яшчэ адзін від скрытых страт — гэта розніца ў вазе дэталяў пасля адліўкі іх ліцейным цэхам і апрацоўкі механічным. Ліцейны цэх пастаўляе дэталі з вялікімі допускамі. Неабходна перыядычна правяраць вагу дэталяў пасля адліўкі і пасля апрацоўкі. Тэхнічнаму дырэктару завода трэба праверыць усе разлікі для таго, каб зменшыць расход метала.

Да апошняга часу на нашым прадпрыемстве амаль не цікавіліся пярвічным учотам, а тут існуе поўная неразбярыха. Начальнікі цэхаў бяруць адзін у другога без усякага афармлення розныя дэталі і матэрыялы. Аддзел галоўнага механіка, які размешчан на тэрыторыі механічнага цэха, зусім не выпісвае для сваіх патрэб матэрыяла, а бярэ проста, колькі яму патрэбна, у механічным цэху. Гэта прыводзіць да вялікіх страт, павышэння сабекошту прадукцыі механічнага цэха.

Якасць учоту залежыць не толькі ад умення бухгалтара сістэматызаваць пярвічныя дакументы, падлічыць і запісаць. Яна залежыць, галоўным чынам, ад камандзіраў вытворчасці — аўтараў пярвічных дакументаў.

Для таго, каб ажыццяўляць сістэматычны і поўны кантроль, нам трэба мець правільныя нормы на зарплату, на матэрыялы, на цэхавыя расходы. Кожны цэх павінен атрымаць цвёрды ліміт матэрыялаў і сродкаў, і толькі тады можна будзе рэгулярна і дасканала правяраць якасць іх работы з пункту погляду эканамічнасці, сабекошту. Камандзірам вытворчасці трэба павесці самую рашучую барацьбу з безгаспадарчасцю, як з антыдзяржаўнай, антыбольшэвіцкай справай.

Е. В. ШЭЙДЛІН,
галоўны бухгалтар гомельскага станкабудаўнічага завода імені Кірава.

НЕЗАБЫЎНЫЯ ЎРАЖАННІ

Старэйшы калгаса імені Тэльмана, Брагінскага раёна, Мікалай Сідаравіч Дзядзел і звенявы ордэнаносец Антон Іванавіч Рагчанка вярнуліся з Масквы з Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі. Іх сустрэлі ўсім калгасам. Сустрэча была шчырай. Пачаліся бясконцыя распытванні: усім хацелася, як мага хутчэй пачуць аб усім тым, што бачылі пасланцы калгаса.

— Цяжка і амаль немагчыма ўявіць выстаўку, не пабываўшы на ёй. [illegible]

У адзін з бліжэйшых вечароў, калі людзі вызваліліся ад работы, у клубе адбылася гутарка ўдзельнікаў выстаўкі з калгаснікамі. [illegible]

Тут тав. Дзядзел падрабязна расказаў аб павільёне Сібіры, аб ферме з Алтайскага краю, [illegible]

— Ого! — пачуўся чыйсьці голас.

[illegible]

калі мець ферму галоў у 100. — г. за. мець мора малака.

Мы бачылі быкоў вагою ў 76 пудоў і свіней вагою ўпорце 4-х год вагою ў 408 кілаграмаў.

У павільёне Туркменіі заманстравалася ахалтэкінская ферма, [illegible]

Мы пазнаёміліся з работамі вялікага пераўтваральніка прыроды — акадэміка Мічурына. [illegible]

[illegible]

Т. БАРАНАЎ.

МАЛАТАРНЯМ ПОЎНУЮ НАГРУЗКУ

БРАГІН. (Спец. кар. «Звязды»). Калгасы раёна паспяхова заканчваюць уборку багатага ўраджаю. [illegible]

[illegible]

Амаль усе малатарні працуюць з нагрузкай. Замест 20 гадзін у суткі яны працуюць толькі 8—10 гадзін.

СЯЎБА ЗАСТАЛА ЗНЯНАЦКУ

ПЕРАХОЎКА, (Кар. «Звязды»). Сяўба азімых застала калгасы раёна [illegible]

[illegible]

Райза (загадчык тав. Седой) не патурбаваўся неадкладна прыняць меры да забеспячэння калгасаў раёна насенным матэрыялам.

Райза наогул не ўзначаліў падрыхтоўку да сяўбы. Як вынік, у многіх калгасах [illegible]

[illegible]

Толькі на станцыі Церахоўка ляжаць нявывезенымі 122 тоны ўгнаенняў, якія павінны быць унесены пад азімыя пасевы. Нямалая колькасць угнаенняў ляжыць і на станцыі Церуха.

Н. ГІРШЫН.

НАШЫ ЖЫВЁЛАВОДЫ НА ВЫСТАЎЦЫ

Радасным днём перамышляюць калгаснікі нашай сельскагаспадарчай арцелі. Нам ёсць чаму радавацца. Дзве жывёлагадоўчых фермы і 5 перадавікоў жывёлагадоўлі з'яўляюцца ўдзельнікамі Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі.

[illegible]

Л. Д. КРАСНОЎСКІ, старшыня калгаса «Чырвоныя кусты», Р.-Слабодскага сельсавета, Аршанскага раёна.

ПАЧАЛІ СЯЎБУ АЗІМЫХ

ЧЭРВЕНЬ. Многія калгасы раёна прыступілі да сяўбы азімых. [illegible]

П. ПАРХОМЧЫК.

ЗДАЮЦЬ ДЗЯРЖАВЕ ВЫСОКАЯКАСНАЕ ІЛЬНАСЕМЯ

У 1938—39 годзе калгасы Мінскага раёна [illegible]

На базу Мінрайзага наступаюць ужо сотні кілаграмаў высокаякаснага ільнасемя [illegible] 96-працэнтнай чыстаты.

З. КРАК.

Беларусы і туркмены аглядаюць Беларускі павільён на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы.

Фото Я. Салавейчыка.

МЫСЛІ НАСТАЎНІКА

[illegible]

прагараму па свайму прадмету, каб арыентыровачна намеціць план работы. З праграмай кожны выкладчык павінен азнаёміцца загадзя, каб прадумаць, як лепш прыпаднесці яе вучням.

Своечасовы выпуск праграм з'яўляецца істотнай патрэбнасцю для кожнага настаўніка, залогам яго будучых поспехаў. На жаль, выпуск праграм у апошнія 2 годы значна спазняецца, і гэта выклікае рад затрудненняў у рабоце настаўніка.

Сістэматычна спазняецца і выпуск падручнікаў, а колькасць іх не задавальняе ўсіх навучаючыхся.

Настаўнік павінен многа чытаць, пастаянна папаўняць свае веды, не адставаць ад жыцця. Калі ён будзе ўпорна працаваць над сабой і дзяліцца сваімі ведамі з навучаючыміся, ён павялічыць цікавасць да прадмета. Тут на дапамогу павінны прыйсці педкабінеты і Дом настаўніка, [illegible]

[illegible]

Ітак, каб справіцца з ускладзенымі на совецкага настаўніка задачамі, ён павінен пастаянна вучыцца, злучаючы сваю вучэбную падрыхтоўку з той штодзённай практыкай, якую дае яму жывы матэрыял.

Усебакова развіты, добра падкаваны навукова і палітычна совецкі настаўнік бліскуча справіцца са сваёй справай. Ён добра ведае, што наша выдатная краіна вялікая і багатая, што яна мае нязлічоную колькасць таленавітых людзей. Ён добра ведае, што цяпер створаны ўсе ўмовы для таго, каб таленты развіваліся свабодна на ўсіх попрышчах грамадскай дзейнасці, што аб бліскучай будучыні нашай моладзі нястомна клапоціцца наша магутная комуністычная партыя і яе мудры правадыр — вялікі Сталін.

А. ЧАРНЯЎСКІ.

ЧАГО МЫ ЧАКАЕМ АД НАРАДЫ?

Рэспубліканская нарада актыва работнікаў народнай асветы БССР — вялікая падзея ў жыцці настаўніцтва. Гэта нарада павінна падвесці вынікі мінулага года і намеціць шляхі далейшага рашучага паляпшэння работы совецкай школы.

Неабходна абмеркаваць, як знішчыць рад сур'ёзных дэфектаў у рабоце органаў народнай асветы, якія мелі месца ў мінулым вучэбным годзе. Так, напрыклад, па Віцебскай вобласці зусім нездавальняюча была арганізавана перадача станоўчага вопыту лепшых настаўнікаў, майстраў педагагічнага працэса. Інспектары аблана праводзілі абследванні школ не ў планавым парадку, а толькі па «сігналах» аб зрыве работы ў той або іншай школе. У значнай меры гэтыя абследванні звадзіліся да разгляду дробных канфліктаў у настаўніцкіх калектывах. Неабходна намеціць практычныя мерапрыемствы па ліквідацыі абязлічкі ў рабоце настаўнікаў, калі прадметы і класы па некалькі раз пераходзілі ад аднаго настаўніка да другога (Гарадоцкая сярэдняя школа № 3, Расонская сярэдняя школа № 1 і інш.).

Нарада павінна станоўча вырашыць пытанне аб падрыхтоўцы педагагічных кадраў і завочным павышэнні кваліфікацыі настаўнікаў. Нельга цярпець далей такога становішча, калі людзі, якія абавязаны рашэннем атэстацыйнай камісіі павышаць сваю кваліфікацыю, не хочуць займацца і, пры патуранні Наркамасветы і яго органаў на месцах, прадаўжаюць насаджаць невуцтва ў школе. Такія факты мелі месца ў прыватнасці ў Віцебскай вобласці (Гарадоцкі, Сіроцінскі раёны).

Нарада павінна асудзіць чыноўніцкі «бухгалтарскі» падыход многіх кіраўнікоў школ і работнікаў аддзелаў народнай асветы да ацэнкі работы настаўнікаў. Не сакрэт, што якасць работы настаўніка часта вызначалася сярэднім працэнтам паспяховасці, што прыводзіла да пагоні за вялікімі цыфрамі на паперы, да «працэнтаманіі» і зніжала якасць вучэбна-выхаваўчай работы школ.

Асабліва старанна і дэтальна трэба абмеркаваць праект школьнага статута, які заклікан навесці большэвіцкі парадак ў школе.

Рашэнні рэспубліканскага актыва павінны быць даведзены да кожнага настаўніка, кожнага работніка школы.

Д. С. ЛЯШЧЫНСКІ — школьны інспектар Віцебскага аблана.

ЧАШНІЦКІЯ ШКОЛЫ НЕ ГАТОВЫ ДА ЗАНЯТКАЎ

Школы Чашніцкага раёна не падрыхтаваны да пачатку новага вучэбнага года. Да гэтага часу не адрамантаваны 22 школьныя памяшканні, з іх сем будынкаў патрабуюць капітальнага рамонту. Два годы ўжо будуецца Разанаўская школа, а будаўніцтва яшчэ не закончана. З 9 новых школ, адкрыццё якіх прадугледжана ў гэтым годзе, ні адна не гатова.

Пачаеўская няпоўная сярэдняя школа размешчана ў некалькіх маленькіх будынках, раскіданых па тэрыторыі сельсовета. Паводле пастановы СНК БССР, свабоднае памяшканне былых ясляў Пачаеўскага соўгаса павінна быць перадана пад ПСШ, але да гэтага часу будынак пустуе.

Ва двары МТС знаходзіцца двухкамплектная школа. Бесперапынны рух аўтамашын і трактараў перашкаджае заняткам і не дазваляе дзецям адпачыць у часе перапынку. Ніхто не клапоціцца знайсці для школы іншае памяшканне.

Не забяспечаны школы нагляднымі дапаможнікамі і прыладамі, вельмі мала завезена ў раён падручнікаў і сшыткаў.

У раёне не дастанеш падручнікаў па гісторыі СССР для пятых класаў, па геаграфіі—для 5—7 класаў, па замежнай мове.

Райспажыўсаюз і культмаг своечасова не падумалі аб забеспячэнні вучняў падручнікамі і школьнымі прыладамі. А райана абмежаваўся толькі дачай заяўкі гандлюючым арганізацыям, не дабіўся, каб яны выканалі заказ.

У раёне 715 вучняў павінны трымаць асеннія іспыты. Настаўнікі не займаліся з дзецьмі, апошнія прадастаўлены самім сабе.

У апраўданне сваёй бяздзейнасці загадчык райана т. Зубрыцкі вышуквае розныя «аб'ектыўныя» прычыны і нічога не робіць, каб нагнаць упушчанае. А да пачатку заняткаў асталіся лічаныя дні.

К. ВОЛКАЎ.

ДА ЎВАГІ ПАЛЕСКАГА АБЛСПАЖЫЎСАЮЗА

Нядаўна дзяржаўнай гандлёвай інспекцыяй пры Наркамгандлі БССР зроблена праверка работы гандлёвай сеткі Петрыкаўскага раёна. Устаноўлена, што ў радзе месц ёсць многа нарушэнняў прынцыпаў совецкага гандлю. За прылаўкі многіх магазінаў і крам у якасці «прадаўцоў» прабраліся людзі, якія ў мэтах спекуляцыі і нажывы развальваюць работу спажывецкай кааперацыі, прысвойваюць промтавары, абважваюць і аблічваюць пакупнікоў.

Старшыня Скрыганаўскага сельпо Гонекман атрымаў па фактуры № 577 промтавары ў Петрыкаўскай базе. Гэтыя промтавары не поўнасцю папалі ў сельмаг. Значная частка іх была распрадана па дарозе сваім блізкім і знаёмым, а частку, на суму 503 руб., Гонекман захаваў сабе. І наогул, Гонекман сістэматычна займаўся спекуляцыяй кааператыўных промтавараў. Аб яго паступках добра ведае выконваючы абавязкі старшыні райспажыўсаюза т. Гендзельман, але не прымае ніякіх мер. Больш таго, ён сам патурае гэтаму.

Загадчык раймага Фіялка па распараджэнню Гендзельмана прадаваў промтавары толькі сваім блізкім і знаёмым. Пры праверцы за прылаўкам раймага было знойдзена 14 байкавых коўдраў па цане 31 р. 50 кап., 5 метраў драпу па 150 рублёў метр і т. д.

Палескі аблспажыўсаюз павінен сур'ёзна заняцца работай Петрыкаўскага райспажыўсаюза і «дзейнасцю» яго асобных работнікаў.

П. Ф. ЖОЛУД.

НА ЎСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎЦЫ

Першая сярод роўных

Ярка і маляўніча паказвае Усесаюзная сельскагаспадарчая выстаўка тыя соцыяльныя зрухі, якія адбыліся ў нашай сельскай гаспадарцы, тыя велізарныя перамогі, якіх дабілася совецкае сялянства, стаўшае на калгасны шлях.

На выстаўцы дастойна адлюстроўваецца значэнне сельскай гаспадаркі РСФСР яе вядучая роля ў саюзе брацкіх рэспублік.

Паглядзіце на карту: ад мора і да мора, ад акіяна да акіяна працірается неасяжная тэрыторыя РСФСР з яе многастайнасцю сельскагаспадарчых зон, флоры і фауны. На велізарнай тэрыторыі РСФСР жыве 2/3 насельніцтва Совецкага Саюза.

Расійская Соцыялістычная Федэратыўная Совецкая Рэспубліка еднае 17 аўтаномных рэспублік, шэсць аўтаномных абласцей, 12 нацыянальных акруг. Больш 173 тысяч калгасаў, звыш 25 тысяч соўгасаў засяваюць 93,4 млн. гектараў. Па сваёй тэхнічнай аснашчонасці і пасеўных плошчах сельская гаспадарка РСФСР займае першае месца ў Еўропе. Гэта, вядома, вызначае вядучую ролю РСФСР на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы.

Таварыш Сталін у сваім геніяльным дакладзе на XVIII з'ездзе партыі падкрэсліў: «Цікава, далей, адзначыць, што за апошнія тры годы база таварнага зярна перамясцілася з Украіны, якая лічылася раней жытніцай нашай краіны, на поўнач і ўсход, гэта значыць у РСФСР. Вядома, што за апошнія два—тры годы Украіна загатаўляе зярна ўсяго каля 400 мільёнаў пудоў штогодна тады, як РСФСР загатаўляе за гэтыя годы штогодна мільярд сто — мільярд дзвесце мільёнаў пудоў таварнага зярна».

Усе брацкія саюзныя рэспублікі маюць на выстаўцы свае павільёны. РСФСР мае дзесяць занальных павільёнаў. Адзін толькі пералік іх паказвае усю разнастайнасць і магутнасць нашай сельскай гаспадаркі. Павільёны РСФСР—гэта «Далёкі Ўсход», «Сібір», «Паваложжа», «Ленінград» і «Паўночны Ўсход РСФСР», «Татарыя», «Башкірыя», «Масква», «Цэнтральныя вобласці», «Курск, Варонеж, Тамбоў», «Паўночны Каўказ і Крым». Зразумела, што паказу вопыту перадавых гаспадарак РСФСР удзелена значная ўвага ў галінавых павільёнах — «Зярно», «Жывёлагадоўля» і інш.

Незабыўная карціна калгаснага багацця адкрываецца перад вачыма наведвальніка выстаўкі.

Карл Маркс гаварыў, што зямля, калі яна правільна апрацоўваецца, усё больш паляпшаецца. Правільнасць гэтай мыслі Маркса даказалі сваёй упорнай работай ефрэмаўцы, рух якіх зарадзіўся ў Белаглазаўскім раёне, Алтайскага края. Ініцыятары сапраўды ўсенароднай барацьбы за высокі ўраджай ефрэмаўцы яшчэ тры годы таму назад знімалі да 372 пудоў зярна з гектара, у 1937 годзе — да 457 пудоў, а ў мінулым годзе звенявы тав. Чуманаў з калгаса «Маладая гвардыя», Белаглазаўскага раёна, Алтайскага края, атрымаў 572 пуды з гектара. У гэтым годзе ефрэмаўскія звенні ў Алтайскім краі на ста тысячах гектараў атрымаюць у сярэднім ураджай па 40—50 цэнтнераў, а асобныя звенні—і па 100 цэнтнераў з гектара замест шасці цэнтнераў збору зернавых у дарэволюцыйны час. Такія вынікі магутнага руху за высокі ўраджай, ініцыятарам якога з'явіўся знатны чалавек нашай краіны М. Е. Ефрэмаў, дэпутат Вярхоўнага Совета РСФСР.

Ефрэмаўскі рух не абмежаваўся прадзеламі Алтайскага края, ён распаўсюджваецца ўсё шырэй і шырэй па ўсёй краіне.

Дасягненні ефрэмаўцаў шырока паказаны ў павільёне «Зярно», у павільёне «Сібір» і ў радзе іншых павільёнаў.

У Харабалінскім раёне, Сталінградскай вобласці, знатны брыгадзір, дэпутат Вярхоўнага Совета РСФСР тав. Олейнікаў, асвоіўшы тэхніку палівонага земляробства, атрымаў у мінулым засушлівым годзе па 73 цэнтнеры зернавых з гектара.

Рэкордныя ўраджаі знімае на сваіх пладародных землях сагрэтае сталінскімі клопатамі совецкае казачаства Дона і Кубані.

Высокія ўраджаі — ужо не дасягненні адзіночак. Узяць хаця-б Чэлябінскую вобласць. У спрыяючым 1913 годзе тут ураджай раўняўся 18 мільёнам цэнтнераў, а ў мінулым годзе ў Чэлябінскай вобласці было сабрана 40 мільёнаў цэнтнераў зярна, гэта значыць у два з лішнім разы больш.

Велізарную ролю ў барацьбе за высокія ўраджаі адыгрываюць калгасныя хаты-лабараторыі і калгасныя вопытнікі.

Вось, напрыклад, Т. С. Мальцаў, які працуе ў калгасе «Заветы Леніна», Шчадрынскага раёна, Чэлябінскай вобласці. Яго нястомнай рабоце, яго таленту калгасы Сібіры і Зауралля абавязаны ўнядрэннем у масавую вытворчасць сартавой пшаніцы «Цезіум 0111». Ён увёў таксама ў вытворчасць засухаўстойлівую бабовую расліну — чыну.

Тав. Мальцаў, які працуе ў цеснай таварыскай дружбе з акадэмікамі Т. Д. Лысенка і Н. В. Цыцыным, выпрабаваў 1.000 сартоў пшаніцы і каля 200 сартоў зернабабовых. Лік такіх мальцавых увесь час расце.

Велізарную ролю ў нашых поспехах адыгрывае перадавая сельскагаспадарчая навука. Совецкія спецыялісты, совецкія вучоныя, якія аддаюць усе свае сілы і веды любімай справе, аплядатвараюць сваім вопытам практыку, рухаюць сельскагаспадарчую вытворчасць наперад.

Работы акадэміка Н. В. Цыцына, вывеўшага аднагадовыя і шматгадовыя пшанічна-пырэйныя гібрыды, і смелага селекцыянера агранома Дзяржавіна, які ідзе па шляху, пракладзенаму геніяльным генетыкам і селекцыянерам І. В. Мічурыным, — уносяць сапраўдны пераварот у агранамічную навуку. Гэта тыя перадавыя вучоныя-наватары, аб якіх гаварыў таварыш Сталін.

Павільёны Маскоўскай, Разанскай, Тульскай, Цэнтральных абласцей, Ленінграда і Паўночнага Ўсхода РСФСР дэманструюць велізарныя дасягненні ў жывёлагадоўлі і агародніцтве.

Па ініцыятыве дэпутата Вярхоўнага Совета РСФСР, двойчы ордэнаносца, даяркі Е. Д. Нартавай пачаўся рух трохтысячніц. Усе даяркі Лухавіцкага раёна, Маскоўскай вобласці, па яе ініцыятыве абавязаліся дабіцца сярэдняга ўдою ад абслугоўваемых кароў не менш чым па тры тысячы літраў малака ў год. Гэта ініцыятыва шырока падхоплена ва многіх раёнах краіны. Ужо зараз сярэдні гадавы ўдой ад кожнай фуражнай каровы ў Лухавіцкім і Раменскім раёнах, Маскоўскай вобласці, у Багародскім раёне, Горкаўскай вобласці, перавысіў тры тысячы літраў. 63- даярак-чатырохтысячніц мае Лухавіцкі раён.

У Архангельскім зале павільёна «Паўночны Ўсход» падрабязна паказаны метады работы перадавых калгасаў, якія дабіліся высокай прадукцыйнасці халмагорскай жывёлы.

У павільёне Цэнтральных абласцей вельмі цікавы паказ калгаса «Большэвік», Гусь-Хрустальнага раёна, Іванаўскай вобласці. 11 год назад дзесятак бядняцкіх гаспадарак аб'яднаўся ў калгас. У першы год пасля стварэння арцель вымушана была за свой кошт купляць калгаснікам лапці. Уся маёмасць яе складалася з некалькіх поўразбураных хат і 28 рублёў паявога капітала. На дзяржаўны крэдыт у 1.000 рублёў сяк-так абзавяліся самым неабходным — коньмі і інвентаром. Так было. А цяпер—гэта квітнеючы калгас, у якім усе жывуць заможна і забяспечаны не толькі зярном і гароднінай, але і прадуктамі жывёлагадоўлі з абагуленай гаспадаркі. У гэтай арцелі ўсе калгаснікі адмовіліся ад жывёлы асабістага карыстання, бо абагуленая жывёлагадоўля, з'яўляючыся высокатаварнай, у той-жа самы час з лішкам задавальняе і асабістыя патрэбы. Характэрная дэталь: калгас, які 10 год таму назад купляў лапці для калгаснікаў, у мінулым годзе запрасіў да сябе на чатыры спектаклі ордэнаносны Маскоўскі Малы тэатр.

Надзвычай цікавы павільён Далёкага Ўсхода. У яго залах шырока паказана заможнае жыццё перасяленцаў на бяскрайнія пладародныя землі, клопаты нашага ўрада і партыі аб перасяляючыхся. Павільён расказвае аб багаццях Далёкага Ўсхода—золаце, вугалі, пушніне, рыбе, аб шчодрай прыродзе, аб зямлі, якая чакае умелых і клапатлівых рук.

Совецкі Далёкі Ўсход — непрыступная крэпасць соцыялізма — стаў найбагацейшым краем. Будаўнікі Далёкага Ўсхода з радасцю і гасціннасцю сустракаюць сваіх гасцей — перасяленцаў.

Землі Далёкага Ўсхода шчодра ўзнагароджваюць працу — буйным зярном, цукровымі буракамі, розкастайнай гароднінай і фруктамі.

Зярно, тэхнічныя культуры, бавоўна, гародніна, фрукты — усё гэта ў лішку ёсць у сельскай гаспадарцы РСФСР.

Велізарныя багацці краіны дастойна адлюстраваны ў дзесяці павільёнах, якія займаюць агульную плошчу 70 тысяч квадратных метраў.

Два годы назад на палях РСФСР працавала 250 тысяч трактараў, 90,5 тысячы камбайнаў, пабудаваных галоўным чынам на заводах РСФСР — Чэлябінскім, Сталінградскім трактарных заводах, Саратаўскім, Растоўскім, Любярэцкім заводах сельскагаспадарчага машынабудаўніцтва.

РСФСР можа гардзіцца сваімі лепшымі сынамі — трактарыстамі Бартакоўскім з Разанскай вобласці, Бахолдзінай з Алтайскага края, камбайнерамі братамі Оськінымі з Чкалаўскай вобласці, Борыным з Краснадарскага края і іншымі, паказаўшымі невычарпальныя рэзервы і велізарныя магчымасці механізацыі нашай сельскай гаспадаркі.

Выстаўка паказвае несакрушальную магутнасць нашай радзімы, дзе народ і комунізм зліліся ў адну маналітную сілу.

Н. КАВАЛЁЎ, нам. старшыні выставачнага камітэта РСФСР.

ЧЭШСКІ НАРОД НЕ ПЕРАМОЖАН

(Пісьмо з Прагі)

Захапіўшы Чэха-Славакію, германскі фашызм прымае ўсякія меры да ператварэння яе ў сапраўдную калонію «Трэцяй імперыі».

Для таго, каб зламаць супраціўленне чэшскага народа, германскі фашызм прыбег у першую чаргу да падаўлення нацыянальных пачуццяў чэшскіх патрыётаў шляхам праводзення насільственай германізацыі ва ўсіх галінах культурна-палітычнага і эканамічнага жыцця краіны.

К пачатку вучэбнага года германскія акупацыйныя ўлады закрылі многія чэшскія школы і ў іх памяшканнях ствараюць нямецкія школы. Выдан закон аб абавязковай нямецкай мове.

Фашысцкія акупанты адбіраюць у чэхаў іх нацыянальныя тэатры. Яны пранікаюць сваю ўладу і да ведамага пражскага ўніверсітэта.

Усе перадачы самай лепшай чэшскай радыёстанцыі ў горадзе Мельнік пераведзены выключна на нямецкую мову. Сама станцыя перайшла ў рукі фашыстаў, таксама як і буйнейшыя кінафірмы. Ва ўсіх рэдакцыях чэшскіх газет сядзяць камісары гестапо. Спецыяльнай сакрэтнай інструкцыяй рэдактарам чэшскіх газет забаронена змяшчаць паведамленні аб незадаволенні чэшскага народа, аб стачках, арыштах, знішчэнні прадуктаў, аб крызісе і г. д. Рэдактары, прызначаныя агентамі гестапо, аб павеліцэнні цэн у краіне замоўчваюць.

З першага дня ўступлення германскіх акупантаў у Чэха-Славакію пачаўся грабеж краіны. Спецыяльным законам германскія ўлады зніжылі курс чэшскай кроны ў адносінах да нямецкай маркі ў два разы і больш. Гэтым самым чэшскі народ быў пазбаўлены значнай часткі сваіх зберажэнняў.

Штодзённа ў Германію накіроўваюцца ў вялікай колькасці мяса, масла, яйкі і інш. прадукты. 75 проц. хлеба новага ўраджаю будзе адабрана ў сялян і таксама вывезена ў Германію.

Чэха-Славацкі народ пастаўлен перад фактам наступлення галоднай зімы. Ужо зараз адчуваецца рад прадуктаў. Цэны на харчаванне і адзенне з дня акупацыі павысіліся ў 2—3 разы, а заробкі рабочых і служачых зніжаны на 30—35 працэнтаў.

Афіцыяльна забаронена павышэнне заработнай платы рабочым; адначасова забаронены стачкі.

Пагрозамі і прымусам у Германію адпраўлены 150 тысяч чэшскіх рабочых, якія эксплуатуюцца нароўні з палоннымі. Асабліва цяжкае становішча ў Германіі чэшскіх рабочых, якія пры абмене сваіх заробкаў страцілі значную частку іх і г. д.

Зараз арганізацыя чэшскіх фашыстаў у Чэха-Славакіі праводзіць вербоўку «добраахвотнікаў» для нямецкай арміі. У Германію павінна быць накіравана 250.000 чэшскіх кваліфікаваных рабочых.

Як вядома, зямельнай рэформай, праведзенай у свой час Чэха-Славацкай рэспублікай, былыя землеўладальнікі, у прыватнасці землеўладальнікі аўстрыйскага паходжання, былі пазбаўлены часткі сваіх зямель. Германскія фашысты вырашылі вярнуць гэтыя землі баронам. Зараз гэты закон ужо ажыццяўлён у Судэцкай вобласці, і нямецкія бароны вяртаюцца на свае землі. Сялянскія гаспадаркі ліквідуюцца ў Чэхіі і Маравіі, прычым на чэшскіх землях будуць пасаджаны нямецкія каланісты.

Для таго, каб адцягнуць ад сябе гнеў чэшскага народа, германскія фашысты прабуюць распаліць антысеміцкія настроі. Групы фашыстаў арганізуюць пагромы і напады на яўрэяў. На субсідыі германскага міністэрства прапаганды выпускаюцца пагромныя антысеміцкія газеты.

У яўрэяў адбіраецца іх уласнасць, на іх распаўсюджваюцца ўсе «расісцкія» законы «Трэцяй імперыі». Аднак народныя масы не паддаюцца на гэтую правакацыю.

На выпадак вайны, калі Чэха-Славакія будзе ахоплена паўстаннем, германскія фашысты склалі спісы заложнікаў. Гэты спісак уключае больш 3 тысяч чэшскіх патрыётаў — дзеячоў мастацтва, літаратуры, артыстаў і іншых відных дзеячоў чэшскага народа.

Аднак у дэмакратычных чэшскіх колах фашызм не знайшоў сабе ніякай базы для фашызма.

«Пасіўны адпор», які аказваецца чэха-славацкім народам германскім акупантам, пераходзіць у актыўную барацьбу. Ствараюцца нелегальныя арганізацыі чэшскіх патрыётаў, якія выдаюць у падполлі журналы і збіраюць сілы для нацыянальна-вызваленчай, антыфашысцкай барацьбы.

Сярод рабочых фашысцкія пагрозы ўсё часцей і часцей выклікаюць у адказ сабатаж і паведамленні аб знішчэнні наладжаных пажараў на заводах. Нядаўна адбыліся ўзрывы і пажары на ваенных заводах у г. Брно. Следам за ёй успыхнулі забастоўкі на пагельных заводах у Галовіне. Забастоўкі ахапілі і шэраг іншых прадпрыемстваў.

Германскі фашызм акупаваўшы Чэха-Славакію, стварыў сабе небяспечны тыл. Ужо зараз ён трымае на тэрыторыі Чэхіі і Маравіі вялікія германскія вайсковыя часці, а ў Чэхіі і Маравіі рэзка ўзмацняюцца і ўчыняюцца вялікія парушэнні.

У нелегальна распаўсюджваемых у Чэха-Славакіі антыфашысцкіх лістоўках выстаўлены лозунгі: «Далоў фашысцкіх акупантаў!», «Няхай жыве свабодная Чэха-Славацкая рэспубліка!».

ВАНЕН.

Роспуск спартыўна-стралковых арганізацый у Чэхіі і Маравіі

ПРАГА, 20 жніўня. (ТАСС). Газета «Дэр нейе таг» сёння паведамляе, што германскі пратэктар у Чэхіі і Маравіі Нейрат выдаў загад аб неадкладным роспуску ўсіх чэшскіх спартыўна-стралковых арганізацый і стралковых таварыстваў, аб'яднаных у саюз нацыянальнай стралковай гвардыі. Уся маемасць гэтых арганізацый канфіскавана. Распушчаны саюз з'яўляецца адной з самых старых чэшскіх нацыянальных арганізацый, існуючых ужо некалькі сот год.

Германія прыбірае к рукам славацкую армію

ЛОНДАН, 20 жніўня. (ТАСС). Агенцтва «Брытыш юнайтэд прэс» паведамляе, што прадстаўнікі германскага ўрада вырашылі правесці рэарганізацыю славацкай арміі. Згодна з прэм'ерам славацкага ўрада Цісо аб устанаўленні адзінага ваеннага камандавання. Германскія афіцэры будуць накіраваны ў славацкую армію і ўзмоцнена каманднаваннем у Славакіі. Славацкі «генеральны штаб» будзе намінальным. Камандаванне славацкімі войскамі будзе ў руках германскіх афіцэраў. Некаторыя члены славацкага ўрада не згодны з Цісо ў гэтым пытанні.

„ДЭЙЛІ УОРКЕР" АБ ПАЕЗДЦЫ АНГЛІЙСКАЙ ЭКАНАМІЧНАЙ МІСІІ Ў ДАНЦЫГ

Газета «Дэйлі уоркер» ў нумары ад 8 жніўня надрукавала паведамленне свайго парыжскага карэспандэнта, які піша, што весткі, паступаючыя з Данцыга, выклікаюць у Парыжы глыбокае абурэнне і, як паведамляе карэспандэнт, выказваюць апасенні, што Чэмберлен з цягам часу зробіць распуску парламента, каб з так званых ўсіх пароў накіраваць да новага Мюнхена.

Англійская эканамічная місія на чале з прафесарам Гары Райлі ўжо знаходзіцца на шляху ў Данцыг. Асноўны матэрыял гэтай місіі, у якую ўваходзяць 10 эксперт, з'яўляецца — дасведчыць, ці здольны Данцыг мае істотнае значэнне для польскага эканамічнага жыцця.

У інтэрв'ю са шведскім карэспандэнтам газеты «Афтонбладэт» прафесар Райлі заявіў: «Мы ў Англіі ніяк не пераконаны ў жыццёвым значэнні Данцыга для Польшчы. Гэтая думка раздзяляецца палітычнымі членамі ўрада. Задача місіі будзе такім чынам заключацца ў тым, каб атрымаць бесстаронняе ўяўленне аб эканамічным становішчы Данцыга і Гдыні. Місія, — сказаў Райлі, — не прадстаўляе ніякага пасрэдніцтва Урада.

Райлі ў заключэнне сказаў: «Я перакананы, што рэзультаты нашага даследавання акажуць вялікі ўплыў на будучыню як Англіі, так і Данцыга».

Хаця, — піша карэспандэнт, — міністэрства замежных спраў абвергла паведамленне аб тым, што гэтая місія носіць афіцыяльны характар, аднак існаванне такой місіі не адмаўляецца, і прафесар Райлі знаходзіцца зараз у Талліне, адкуль ён выедзе з Польшчу. У дыпламатычных кругах Варшавы выклікала трывогу гэтая прамяжкоўская пазіцыя англійскага ўрада. Лічаць, што місія прафесара Райлі ёсць не што іншае, як другая місія Рэнсімена і што мэта яе—адыграць такую-ж ролю ў Данцыгу, якую адыграла англійская дыпламатыя ў Празе ў верасні 1938 года.

У парыжскіх дэмакратычных кругах здзіўлены той лёгкасцю, з якой англійскі прэм'ер-міністр увёў у заблуджэнне парламент. Указваюць, што Чэмберлен, ведаючы аб становішчы Данцыга і аб плане, не дазволіў Стрэнга з Масквы, нічога не паведаміўшы аб гэтым палаце перад закрыццём сесіі.

АНТЫПОЛЬСКАЯ КАМПАНІЯ Ў ГЕРМАНІІ ПРАДАЎЖАЕЦЦА

БЕРЛІН, 20 жніўня. (ТАСС). Антыпольская кампанія ў германскім друку прадаўжаецца з несаслабаючай сілай. Сёння газета «Фелькішэр беобахтэр» заяўляе, што германскія патрабаванні гаворыць «Данцыг і карыдор» і што Германія не пойдзе на ўступкі. Пры ўсіх акалічнасцях, гаворыцца ў артыкуле, Данцыг усё-ж будзе германскім. Пагрозы на адрас Польшчы сёння носяць яшчэ больш рэзкі характар. Усе газеты пішуць аб «польскім тэрору супроць немцаў», аб «нераўнуючым пагромам Польшчы германскай меншасці» і г. д. Адначасова газеты многа пішуць аб «ваеннай слабасці» Польшчы, а ў Германіі «непераможнасці германскай арміі». Газета «Дэйчэ альгемейне цайтунг» заяўляе, што «цярпенне Германіі прыходзіць канец».

ВАЕННЫЯ ПРЫГАТАВАННІ Ў ДАНЦЫГУ

ПАРЫЖ, 20 жніўня. (ТАСС). Агенцтва Гавас паведамляе аб ваенных прыгатаваннях у Данцыгу. Працягваецца пабудова гранічнай узлоўку граніцы з «Вольным горадам». Устаноўка загараджэння ў каналах ідзе хутка ў Данцыг праз граніцу з ваеннай ахвотай.

У аэрапорту і ў іншых пунктах горада ўстаноўлены зянітныя гарматы, прывезены з Германіі. Пабудаваныя і ахвотна сыходзяцца і на ўстаноўку зянітных гармат.

ПЕРАГАВОРЫ Ў ДАНЦЫГУ

ЛОНДАН, 20 жніўня. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе аб нарадзе, якая адбылася ў Варшаве паміж старшынёй данцыгскага сената Грейзерам, польскім генеральным камісарам у Данцыгу Хадацкім і вярхоўным камісарам Лігі нацый у Данцыгу Буркхартам. На нарадзе абмяркоўваліся пытанні аб кантролі данцыгскай тамажні і аб ўзаемнаахвотным становішчы горада. На апошніх пытаннях, далей адбываецца, «дасягнута вырашэнне ўзаемных пытанняў і тупік».

Ваенныя дзеянні ў Кітаі

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

14 жніўня кітайскі партызанскі атрад у тысячу чалавек зрабіў раптоўны налёт на востраў Чушмін, у вусці ракі Янцзы, і знішчыў японскі гарнізон.

У ПАЎДНЁВЫМ КІТАІ

13 жніўня, ноччу, на востраве Хайнань кітайскія партызанскія атрады раптоўна атакавалі горад Цзяньчжоў. У бой на вуліцах горада былі забіты і паранены 70 салдат. Напалоханыя японскія казармы захапілі ваенныя дакументы.

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

У паўднёва-ўсходняй частцы правінцыі Шаньсі ідуць вялікія баі ў раёне Цзенжоу. У паўднёвай частцы Шаньсі японскія войскі пацярпелі паражэнне. Кітайскія войскі занялі раёны Іхэна і Фоушані.

БЯСЧЫНСТВЫ ЯПОНЦАЎ У КАНТОНЕ

ШАНХАЙ, 20 жніўня. (ТАСС). Як паведамляе газета «Дамэйваньбао», японская ваенная паліцыя ў Кантоне арыштавала звыш 20 кітайцаў, служачых англійскіх і французскіх улад іншакраінных канцылярый у Шамыне (раён Кантона). Патрабуючы, каб кітайцы выдалі ім сакрэтныя дакументы, японцы падвяргаюць арыштаваных катаванням.

ЯПОНЦЫ ПАРУШАЮЦЬ ГРАНІЦУ ГАНКОНГА

ЛОНДАН, 20 жніўня. (ТАСС). Газета «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост» паведамляе, што 18 жніўня на тэрыторыі Ганконга англійскія салдаты выявілі групу японскіх салдат, якія парушылі граніцу англійскай калоніі. Японцы-ж заявілі, што яны былі на тэрыторыі Ганконга, каб праследаваць кітайскіх партызан.

Уздоўж усёй граніцы паміж Ганконгам і кітайскай тэрыторыяй размешчаны японскія войскі.

АНГЛА-ЯПОНСКІЯ ПЕРАГАВОРЫ ПЕРАРВАНЫ

ЛОНДАН, 20 жніўня. (ТАСС). Англійскі друк змяшчае паведамленне з Токіо, якое ўказвае, што «па ўзаемнаму пагадненню» англійскай і японскай старон англа-японскія перагаворы ў Токіо перарваны.

ФАШЫСЦКІ ТЭРОР У ІСПАНІІ

ПАРЫЖ, 20 жніўня. (ТАСС). Як паведамляе мадрыдскі карэспандэнт агенцтва Радыё, ваенны суд прыгаварыў да расстрэлу 50 арыштаваных рэспубліканцаў, у ліку якіх 7 жанчын. Прыгавор прыведзен у выкананне.

17 жніўня ў Маскву прыбылі ўдзельнікі баёў ля возера Хасан, якія робяць велапрабег па маршруту сопка Заазёрная — Заходняя граніца СССР. НА ЗДЫМКУ (злева направа) удзельнікі прабегу — камандор А. Цімохаў, Т. Гогалеў, А. Кошалеў і А. Баканаў.
Фото Н. Кубеева (фотахроніка ТАСС).

НАПЯРЭДАДНІ ПРЫЗЫВА Ў ЧЫРВОНУЮ АРМІЮ І ВАЕННА-МАРСКІ ФЛОТ

КРУПКІ. Моцна палітычнае падрыхтаванае папаўненне дадуць працоўныя раёны Чырвонай Арміі. Вялікую падрыхтоўчую работу да чарговага прызыва праводзіць ваенны аддзел РК КП(б)Б і Райваенкамат. Больш 80 проц. прызыўнікаў маюць па тры і больш абаронных значкоў.

За апошнія месяцы 4 прызыўнікі прыняты ў члены ВКП(б) і 117 — у члены ВЛКСМ.

Г. ДОМЕНІКАЎ.

***

ЧЫРВОНАЯ СЛАБАДА. Ва ўсіх сельсаветах Чырвонаслабодскага раёна адбыліся сходы прызыўнікаў з удзелам сельсавецкага актыва. Пасля дакладаў аб міжнародным становішчы і задачах прызыўнікаў маладыя патрыёты расказвалі, як яны рыхтуюцца да раданага дня прызыва, аб сваёй стаханаўскай працы на калгасных палях.

Брыгадзір калгаса «Чырвоны пагранічнік», Смоліцкага сельсовета, тав. Чарнікові у сваім выступленні сказаў:

— З нецярпеннем чакаю я раданага дня, калі атрымаю пуцёўку ў нашу родную Чырвоную Армію. Дзень прызыва я сустракаю вытворчымі перамогамі. Мая брыгада — самая перадавая ў калгасе. Яна першай убрала ўраджай зернавых і зараз дапамагае ўбіраць другім брыгадам. З вялікай увагай я вывучаю абаронную справу. Маю 3 абаронныя значкі. Вывучаю гісторыю ВКП(б). У РСЧА я буду яшчэ больш працаваць над сабой, стану выдатнікам баявой і палітычнай падрыхтоўкі.

Сярод прызыўнікаў раёна няма ні аднаго непісьменнага. Многа прызыўнікаў маюць сярэднюю асвету. Большасць з іх здалі нормы на 2—3 абаронныя значкі.

(БЕЛТА).

УЗНАГАРОДЖАННЕ ЗНАЧКОМ „ПОЧЕТНОМУ РАБОТНИКУ ЛЕСНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ"

Народны камісар лясной прамысловасці Саюза ССР днямі ўзнагарадзіў значком «Почетному работнику лесной промышленности» 45 работнікаў прадпрыемстваў Наркамлеса БССР. Сярод узнагароджаных — упраўляючы трэста Белдрэва тав. Ліхачоў, тэхнолаг гэтага трэста тав. Бушмакін, дырэктар Віцебскага лесазавода тав. Ванчук, майстар сушыльнага цэха гэтага завода Екацярына Спірыдзенка, стаханаўка-грузчыца Касцюковіцкага лесапункта тав. Растоўская і інш.

АДКРЫЦЦЁ СЕЗОНА ОПЕРНАГА ТЭАТРА

18 жніўня спектаклем «Бахчысарайскі фантан» Вялікі тэатр оперы і балета БССР пачаў асенне-зімовы сезон 1939-40 года.

Побач з пастаноўкамі класічнага рэпертуара, у гэтым сезоне тэатр пакажа ў бліжэйшым будучым беларускую оперу «Дрыгва» (музыка дэпутата Вярхоўнага Совета БССР кампазітара Багатырова), балет «Салавей» (музыка кампазітара Крошнера) і «Кветкі шчасця» (музыка дэпутата Вярхоўнага Совета БССР кампазітара Туранкова). Работа над гэтымі пастаноўкамі ідзе зараз узмоцненым тэмпам. Усе яны прызначаны для дэкады беларускага мастацтва ў Маскве. Пасля даапрацоўкі будзе паказана і опера «Міхась Падгорны» (музыка кампазітара Цікоцкага).

УСЕБЕЛАРУСКІЯ СПАБОРНІЦТВЫ КАЛГАСНІКАЎ-ФІЗКУЛЬТУРНІКАЎ

Учора ў цэнтральным парку культуры і адпачынку па вуліцы Пушкіна (Мінск) адбыліся ўсебеларускія спаборніцтвы калгаснікаў - фізкультурнікаў, прысвечаныя Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. У спаборніцтвах прынялі ўдзел зборныя каманды спартсменаў Мінскай, Віцебскай і Магілеўскай абласцей.

У праграме былі бег на 1.000 і 5.000 метраў і велагонкі на 10 і 20 кіламетраў.

Каманднае пяршынства ў спаборніцтвах заняла каманда фізкультурнікаў Мінскай вобласці. Індывідуальнае пяршынства заваявалі: у бегу—калгасніца сельгасарцелі імені Леніна (Мінскі раён) тав. Паўлоўская і трактарыст Лагойскай МТС тав. Белько: у велагонках — чэмпіён БССР сярод жанчын па веласіпеду, загадчык плешчаніцкага Дома соцкультуры тав. Русаловіч і работнік лясной гаспадаркі з Стара-Дарожскага раёна тав. Лазакевіч.

Адабрана зборная каманда фізкультурнікаў-калгаснікаў БССР для ўдзелу ва ўсесаюзных спаборніцтвах калгасных бегуноў і веласіпедыстаў, якія адбудуцца ў жніўні на тэрыторыі Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі.

В. а. адказнага рэдактара
Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ.

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР

20 ЖНІЎНЯ

АДКРЫЦЦЁ СЕЗОНА 1939-40 г.

Спектаклі будуць пачынацца роўна ў 7 г. 30 м. вечара.
Каса адкрыта з 2 г. дня да 8 г. вечара бесперапынна.
Прымаюцца заяўкі на пастаянныя месцы, культпаходы і мэтавыя спектаклі.

Кінотэатр «Чырвоная зорка» «ВСАДНИКИ»

Кінотэатр «Радзіма» «СТАРОЕ ДУДИНО» (Граніца)

Кіно «Інтэрнацыянал» «СОВЕРШЕННОЛЕТИЕ»

ДЗЯРЖЦЫРК

Сёння буйнейшы атракцыён.
Гастролі заслужанага артыста рэспублікі
Б. Э. ЭДЭРА
са сваёй групай берберыйскіх ЛЬВОЎ.
Штодзённа вялікае цыркавое прадстаўленне ў 3-х аддзяленнях. Прымае ўдзел уся трупа.
Пачатак у 9 гадз. веч.

Кіно «Парыжская Комуна» (Пушкіна 64) «ШАХТЕРЫ»

Кінотэатр «НАВІНЫ ДНЯ»
1. З хутароў у калгасныя паселішчы.
2. Журналы Маскоўскай студыі кінохронікі № 70 і 71.

Кіно «Спартак» «БРОНЕНОСЕЦ ПОТЕМКИН»

Дзіцячае кіно «В ЛЮДЯХ»

РАСШУКВАЮ сваю ДАЧКУ КАЛАСЕВІЧ ГАЛЮ ГРЫГОРАЎНУ, 23-х год.
Выехала з Мінска ў 1934 годзе. Ведаючых месца яе знаходжання просьба паведаміць па адрасу: Мінск. Трамвайны завулак 7/1, кв. 3, ЖАВАЛЁВАЙ Домне Дзімітрыеўне.

ДАВЕДАЧНАЙ МІЖГАРОДНЯЙ ЗВАНІЦЬ ТОЛЬКІ ПА ТЭЛЕФОНУ № 2-01-20.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ПРАПАНУЕЦЦА

ЎСІМ ПРАМЫСЛОВЫМ, ВЫТВОРЧЫМ, ГАНДЛЕВЫМ АРГАНІЗАЦЫЯМ, ДЗЯРЖУСТАНОВАМ, СОЎГАСАМ І КАЛГАСАМ, ОРГАНАМ НК АХОВЫ ЗДАРОЎЯ, НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧЫМ АРГАНІЗАЦЫЯМ і інш.,

МАЮЧЫМ У СВАЁЙ ГАСПАДАРЦЫ ВЫМЯРАЛЬНЫЯ ПРЫБОРЫ

(вагі і гіры ўсіх сістэм і назначэнняў, меры даўжыні, меры аб'ёму, манометры, вакуумметры, тэрмометры, электрасчотчыкі і трансфарматары, вадамеры, пуркі, прыборы для вымярэння шчыльнасці і канцэнтрацыі раствораў і інш.),

ПРАДСТАВІЦЬ ПАДРАБЯЗНЫЯ ВЕСТКІ аб наяўных прыборах і падлягаючых паступленню да 1 верасня г. г., з указаннем асоб, адказных за вагавую гаспадарку.

Весткі прадставіць па Мінскай вобласці ва Упраўленне Упаўнаважанага Камітэта па справах мер і вымяральных прыбораў Мінскай вобласці па адрасу: г. Мінск, Праваднпя, 6.

Па астатніх абласцях БССР весткі прадставіць у абласныя Упраўленні Упаўнаважаных Камітэтаў па справах мер і вымяральных прыбораў пры адпаведных оргкамітэтах Вярхоўнага Совета БССР.

УПРАЎЛЕННЕ УПАЎНАВАЖАНАГА «КОММЕР-ПРИБОР» ПРЫ СНК БССР.

ВЯЛІКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР ОПЕРЫ і БАЛЕТА БССР

праводзіць НАБОР ГАЛАСОЎ

на аднагадовую харавую студыю.

СТУДЫЯ РЫХТУЕ АРТЫСТАЎ ХОРА.

Прымаюцца жанчыны ад 18 да 30 год, мужчыны ад 20 да 35 год. Паступаючыя павінны ўладаць музыкальным слухам, добрым голасам, мець адукацыю не ніжэй 5 груп.
Студыйцы забяспечваюцца стыпендыяй па 150 руб. у месяц і інтэрнатам (сямейныя інтэрнатам не забяспечваюцца).
Жадаючыя паступіць у харавую студыю павінны прыехаць у Мінск з 5 па 15 верасня для іспытаў (галасавыя даныя, слух, музыкальнасць). Прынятым праезд аплачваецца.
Пры прыездзе неабходна мець з сабой пашпарт.
Заняткі ў студыі пачнуцца з 1 кастрычніка 1939 г.
Мінск, плошча Парыжскай Комуны, Тэатр оперы і балета.
ДЫРЭКЦЫЯ.

МІНСКАЕ АБЛАСНОЕ АПТЭКАЎПРАЎЛЕННЕ

аб'яўляе НАБОР аптэкарскіх вучняў

У АПТЭКІ ВОБЛАСЦІ.

АД ПАСТУПАЮЧЫХ ПАТРАБУЮЦЦА НАСТУПНЫЯ ДАКУМЕНТЫ: ЗАЯВА, АТЭСТАТ АБ СКАНЧЭННІ НЯПОЎНАЙ СЯРЭДНЯЙ ШКОЛЫ (7 класаў), КАРОТКАЯ АЎТАБІЯГРАФІЯ і 2 ФОТАКАРТКІ.
ТЭРМІН ПРЫЁМУ ЗАЯЎ ДА 1 ВЕРАСНЯ.
Адрас: Мінск, вул. М. Горкага, 1.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ДА ЎВАГІ ПРАЎЛЕННЯЎ КАЛГАСАЎ.

Раённымі і гарадскімі інспекцыямі Дзяржстраха РАЙГАРФА праводзіцца прыём на ДОБРАВОЛЬНАЕ

СТРАХАВАННЕ АЗІМЫХ ПАСЕВАЎ

АЗІМЫЯ ПАСЕВЫ могуць быць застрахаваны ад вымярзання, вымачак, выпраўння, замаразкаў, паводак, градабіцця, ліўняў, бур і агню на карню.
Прыём на страхаванне ад усіх пералічаных стыхійных бедстваў праводзіцца ДА КАНЦА СЕВУ АЗІМЫХ, але не пазней тэрміна, устаноўленага для севу азімых культур.
Па сканчэнні севу азімыя пасевы прымаюцца на страхаванне толькі ад градабіцця, ліўняў, бур і агню на карню.
Адказнасць Дзяржстраха пачынаецца з моманту ўсходаў і прадаўжаецца да ўборкі ўраджаю.

Азімыя пасевы могуць быць застрахаваны да поўнага кошту планавага ўраджаю.

Па добравольнаму страхаванню пасеваў прадастаўляецца растэрміноўка плацяжоў.
Па жаданню калгасаў зараз-жа можна страхаваць і яравыя пасевы 1940 года.
ДЛЯ ЗАКЛЮЧЭННЯ СТРАХАВАННЯ ЗВЯРТАЙЦЕСЯ ДА ЎЧАСТКОВЫХ ІНСПЕКТАРОЎ І ДА СТРАХАВЫХ АГЕНТАЎ ДЗЯРЖСТРАХА.
УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР.

РЫХТУЙЦЕСЯ ДА НОВАГА ВУЧЭБНАГА ГОДА.

ДА ЎВАГІ ПАЧАТКОВЫХ, НЯПОЎНЫХ СЯРЭДНІХ ШКОЛ І ІНШЫХ ВУЧЭБНЫХ УСТАНОЎ:

МАГАЗІН № 56 МІНГОРПРАМГАНДЛЮ

К НОВАМУ ВУЧЭБНАМУ ГОДУ ПАПОЎНЕН

ВУЧЭБНА-НАГЛЯДНЫМІ ДАПАМОЖНІКАМІ

НОВАГА ВЫПУСКУ ПА ЎСІХ ТЭМАТЫКАХ ДЛЯ СЯРЭДНІХ ШКОЛ І ВЫШЭЙШЫХ ВУЧЭБНЫХ УСТАНОЎ

ПА ФІЗІЦЫ, МАТЭМАТЫЦЫ, ХІМІІ, БІЯЛОГІІ і інш. вучэбных дысцыплінах.
ПРАЕКЦЫЙНУЮ АПАРАТУРУ і ЛІХТАРЫ, АЛАСКОПЫ, ЭПІДЫЯСКОПЫ з электрычнымі і карбіднымі асвяцілямі.
ДЫЯПАЗІТЫВЫ на шкле і на плёнцы: ПА ГІСТОРЫІ, ЛІТАРАТУРЫ, ФІЗІЦЫ, ГЕАГРАФІІ і іншых галінах.

ДРУКАВАНЫЯ ДАПАМОЖНІКІ: КАРТЫ ГЕАГРАФІЧНЫЯ, ГІСТАРЫЧНЫЯ, КОНТУРНЫЯ, ГЛОБУСЫ, АТЛАСЫ, ТАБЛІЦЫ і КАРЦІНЫ.

ЁСЦЬ ВЯЛІКІ ВЫБАР розных МІКРАСКОПАЎ (павелічэнне 1350, 600 і 200 раз), розных ВАГ, СКІЛЕТЫ, штучныя, ТОРСЫ для вышэйшых вучэбных устаноў і т. д.
ЗАКАЗЫ ВЫСЫЛАЮЦЦА ПАШТОВЫМІ ПАСЫЛКАМІ І АДГРУЖАЮЦЦА ПА ЧЫГУНЦЫ.
ПРЭЙСКУРАНТЫ ВЫСЫЛАЮЦЦА БЯСПЛАТНА ПА ПАТРАБАВАННЮ ПАКУПНІКА.
Своечасовая падача заказа гарантыруе акуратнае іх выкананне.
ЗАКАЗЫ ЧАКІРОЎВАЙЦЕ па адрасу: Мінск, рог. Карла Маркса і Комсамольскай, Дом Наркамлеса, магазін № 56, Мінгорпрамгандлю. Тэлефон 20-567. Р/рах. у Міндзяржбанку № 22061003.
МІНГОРПРАМГАНДАЛЬ.

МІНГОРПРАМГАНДАЛЬ

аб'яўляе НАБОР вучняў

У АДНАГАДОВУЮ ШКОЛУ ГАНДЛЁВАГА ВУЧНЁЎСТВА.

ШКОЛА ГАНДЛЁВАГА ВУЧНЁЎСТВА РЫХТУЕ ПРАДАЎЦОЎ 3 РАЗРАДА ДЛЯ ПРОМТАВАРНЫХ МАГАЗІНАЎ І МАГАЗІНАЎ КУЛЬТТАВАРАЎ.

У школу гандлёвага вучнёўства прымаюцца падросткі абодвух полаў ва ўзросце ад 15 да 18 год, з адукацыяй у аб'ёме 7 класаў сярэдняй школы.
УВАГА: Выхаванцы дзетдамоў прымаюцца ад 14-гадовага ўзросту.
Паступаючыя падвяргаюцца іспытам па рускай мове і матэматыцы. Скончыўшыя сямігодку на «выдатна» прымаюцца без іспытаў.
Навучаючыяся школ вучнёўства забяспечваюцца стыпендыяй у памеры 100 рублёў у месяц.
Скончыўшыя школы гандлёвага вучнёўства абавязаны прапрацаваць у гандлёвых прадпрыемствах па сваёй спецыяльнасці не менш 3-х год.
Пры заяве аб прыёме ў школы (з указаннем выбіраемай спецыяльнасці) трэба прыкласці: метрыку, даведку аб стане здароўя і пасведчанне аб адукацыі.
Прыём заяў да 25 жніўня г. г.
Пачатак заняткаў з 1 верасня.
Заявы падаваць па адрасу: г. Мінск, пл. Свабоды, № 5, Мінгорпрамгандаль.
МІНГОРПРАМГАНДАЛЬ.

Уп. Галоўлітбела № Л—2537.
Мінск, друкарня «Звязды», Савецкая, 49.
К., Л., Ш.